

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF PHILOSOPHY

71000 Sarajevo, Franje Račkog br. 1,
Bosna i Hercegovina
Poštanski pretinac br. 347
Telefoni: ++ 387 33 20 36 43; ++ 387 33 20 45 99;
++ 387 33 25 31 00; ++ 387 33 20 35 50
Dekan: ++ 387 33 25 31 11
Sekretar: ++ 387 33 25 32 02
Fax: ++ 387 33 66 78 73
e-mail: dekanat@ff.unsa.ba

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/396
Sarajevo, 2. 10. 2024. godine

Na osnovu člana 69. i 108. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/22.), člana 111. i 168. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-35-1/23 od 26. 7. 2023. godine, ČLANA 15. PRAVILA STUDIRANJA ZA PRVI I DRUGI CIKLUS STUDIJA, INTEGRISANI, STRUČNI I SPECIJALISTIČKI STUDIJ NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, broj: 01-15-24-1/23 od 27. 9. 2023. godine, Odluke Vijeća Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta, broj: 02-01/76 od 9. 3. 2023. godine, prijedloga odsjeka/predmetnog/predmetne nastavnika/nastavnice: Odsjek za anglistiku, broj: 02-02/170 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za arheologiju, broj: 02-06-ARH/69 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, broj: 02-03/79 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za filozofiju, broj: 02-04/69 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za germanistiku, broj: 02-05/98 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke, broj: 02-08/86 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za orijentalnu filologiju, broj: 02-09/100 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za pedagogiju, broj: 02-10/131 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za psihologiju, broj: 02-11/154 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za romanistiku, broj: 02-12/75 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za romanistiku, broj: 02-12/75 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za slavenske jezike i književnosti, broj: 02-12/75 od 27. 9. 2024. godine, Odsjek za sociologiju, broj: 02-14/47 od 27. 9. 2024. godine, i Instrukcije Kolegija sekretara Univerziteta u Sarajevu, broj: 0105-657-2/24 od 24. 1. 2024. godine (djelovodni broj protokola Fakulteta: 01/85 od 15. 2. 2024. godine), Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta na 41. elektronskoj sjednici održanoj 2. 10. 2024. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

USVAJAJU SE PROGRAMI RADA NA PREDMETIMA (SILABUSI/ IZVEDBENI PLANOVI NASTAVE) ZA STUDIJSKU 2024/2025. GODINU (IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH I NOVI SILABUSI ZA NASTAVNE PREDMETE PO NASTAVNIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA 2019/2020. KOJI SU PO PRVI PUT U PRIMJENI)

- ODSJEK ZA ANGLISTIKU
- ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU
- ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK
- ODSJEK ZA FILOZOFIJU
- ODSJEK ZA GERMANISTIKU
- ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE
- ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
- ODSJEK ZA PEDAGOGIJU
- ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU
- ODSJEK ZA ROMANISTIKU
- ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI
- ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU.

II

SILABUSI ZA STUDIJSKU 2024/2025. iz stava I. ove odluke objavit će se na web stranici Fakulteta.

III

SILABUSI ZA STUDIJSKU 2024/2025. GODINU iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Programi rada na predmetima (silabus) za studijsku 2024/2025. godinu (izmjene i dopune postojećih i novi silabus) za nastavne predmete po nastavnim planovima i programima 2019/2020. koji su po prvi put u primjeni) sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2024/2025. godinu, važećim nastavnim planovima i programima i izmjenama i dopunama nastavnih planova i programa. Dostavljeni silabus važit će za studijsku 2024/2025. godinu). Ukoliko u predviđenom periodu dođe do izmjena u sadržaju silabusa, predmetni nastavnici imaju obavezu prije početka svake studijske godine dostaviti izmijenjeni, odnosno novi silabus.

Odsjek za anglistiku dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Merime Osmankadić, prof. dr. Ksenije Kondali, prof. dr. Shahaba Yar Khan, prof. dr. Amire Sadiković / Nazomi Miyanoja, MA i prof. dr. Lejle Mulalić.

Odsjek za arheologiju dostavio je silabuse prof. dr. Amre Šaćić Beća.

Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Ismaila Palića i prof. dr. Amele Ljevo-Ovčina.

Odsjek za filozofiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Nevad Kahteran, prof. dr. Kenan Šljivo i prof. dr. Vladimir Milisavljević.

Odsjek za germanistiku dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: Prof. dr. Vedad Smailagić, prof. dr. Sanela Mešić, prof. dr. Naser Šečerović, prof. dr. Irma Duraković i doc. dr. Minka Džanko.

Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Edina Pobrića i doc. dr. Fahrudina Kujundžića.

Odsjek za orijentalnu filologiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Amra Mulović, prof. dr. Elma Dizdar i prof. dr. Munir Drkić.

Odsjek za pedagogiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Mirjana Mavrak i prof. dr. Amir Pušina.

Odsjek za psihologiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Nermin Đapo, prof. dr. Jadranka Kolenović-Đapo, prof. dr. Sibela Zvizdić, prof. dr. Saša Drače, prof. dr. Eneđina Hasanbegović-Anić, prof. dr. Maida Koso-Drljević, prof. dr. Đenita Tuce, prof. dr. Mirna Marković, prof. dr. Nina Hadžiahmetović i prof. dr. Dženana Husremović.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF PHILOSOPHY

71000 Sarajevo, Franje Račkog br. 1,
Bosna i Hercegovina
Poštanski pretinac br. 347
Telefoni: ++ 387 33 20 36 43; ++ 387 33 20 45 99;
++ 387 33 25 31 00; ++ 387 33 20 35 50
Dekan: ++ 387 33 25 31 11
Sekretar: ++ 387 33 25 32 02
Fax: ++ 387 33 66 78 73
e-mail: dekanat@ff.unsa.ba

Odsjek za romanistiku dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: Prof. dr. Alma Sokolija, prof. dr. Drago Župarić, prof. dr. Lejla Tekešinović, doc. dr. Mirela Boloban, doc. dr. Dijana Beljan Šehić, doc. dr. Emir Šišić i doc. dr. Nerma Kerla.

Odsjek za slavenske jezike i književnosti dostavio je silabuse prof. dr. Amele Ljevo-Ovčina.

Odsjek za sociologiju dostavio je silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Stefaan Jansen, prof. dr. Jelena Gaković i doc. dr. Zvonko Benković.

Cijeneći sve naprijed navedeno, Vijeće Fakulteta donijelo je Odluku kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove odluke može se podnijeti prigovor Upravnom odboru Univerziteta u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema Odluke.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Kenan Šljivo

Akt obradila:

Akt kontrolisali i odobrili:

Alma Ahmetpahić, šefica Službe za nastavu
prof. dr. Jadranka Kolenović-Đapo, prodekanica za nastavu i studentska pitanja
prof. dr. Adnan Busuladžić, prodekan za finansijsko-organizacijske poslove
doc. dr. Minka Džanko, prodekanica za naučnoistraživački rad, međunarodnu akademsku saradnju i izdavaštvo

Sekretarka organizacione jedinice Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta, Maida Bešić, dipl. iur., potvrđuje da je Odluka u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji su na snazi, te da je Vijeće Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta nadležno za donošenje iste, shodno članu 69. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 36/22.) i članu 111. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-85-1/23 od 26. 7. 2023. godine.

DOSTAVITI:

1. Odsjecima x12
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta x3
4. Sekretaru Fakulteta
5. Službama Fakulteta
6. Web
7. Uz zapisnik
8. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 02-11/154

Datum: 27.9.24 god.

Prodekan za nastavu
Mirna Marković
27.9.24

UNIVERZITET U SARAJEVU-FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU
Sarajevo, 26. 9. 2024. godine

PRODEKANESI ZA NASTAVU I STUDENTSKA PITANJA FAKULTETA

PREDMET: *Izmjene i dopune silabusa za studijsku 2024/2025. godinu*

Poštovana,

U skladu sa Vašim dopisom broj: 01-05/15 od 4. 9. 2024. godine u vezi sa dostavljanjem izmijenjenih i dopunjenih/novih silabusa, u prilogu dostavljamo silabuse sljedećih nastavnika: prof. dr. Nermin Đapo, prof. dr. Jadranka Kolenović-Đapo, prof. dr. Sibela Zvizdić, prof. dr. Saša Drače, prof. dr. Enedina Hasanbegović-Anić, prof. dr. Maida Koso-Drljević, prof. dr. Đenita Tuce, prof. dr. Mirna Marković, prof. dr. Nina Hadžiahmetović i prof. dr. Dženana Husremović.

Srdačno,

Rukovodilac podorganizacione jedinice

Marković M
Prof. dr. Mirna Marković

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	TEORIJE LIČNOSTI				
Šifra/kod	FIL PSI 311	Status (obavezni ili izborni)	semestar	ECTS	6
Ciklus studija	prvi	obavezni	peti		2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Definiran Nastavnim planom i programom				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail:jadranka.kolenovic- djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 145	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00- 12:00 srijeda: 10:00 -12:00 petak: 12:00-13:00	
Saradnik	Ime i prezime	Dr.sc Jadranka Kolenović Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar_____;		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Definiranje ličnosti i domene izučavanja ličnosti. Izvori podataka ličnosti i istraživačke metode u psihologiji ličnosti. Kriteriji razlikovanja i vrednovanja teorija ličnosti. Klasične teorije ličnosti: psihoanalitički i neoanalitički pristup. Obrambeni mehanizmi ličnosti. Humanistički pristup ličnosti. Kognitivno-konstruktivistički pristup ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je stjecanje znanja o različitim tumačenjima ličnosti i mogućoj primjeni pojedinih teorija. Također, cilj je podučiti studente klasičnim teorijama ličnosti i razviti kritičko mišljenje u svjetlu novih spoznaja i nalaza istraživanja.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti na kraju imati uvid u različite teorijske pristupe u području psihologije ličnosti. Očekuje se da će studenti razviti kompetencije adekvatnih tehnika i metoda za procjenu ličnosti. Očekujem da će student biti primijeniti spoznaje teorija ličnosti u praksi, odnosno da će se pri procjeni ličnosti koristiti znanstvenim alatima, biti oprezni u donošenju zaključaka te da će interpretacije obilježja ličnosti donositi uzimajući u obzir kontekst u kojem se ponašanje pojedinca izvodi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i zadaci psihologije ličnosti.
2.	Definicije ličnosti. Različiti teorijski pristupi proučavanja ličnosti.
3.	Mjerenje ličnosti. Izvori podataka ličnosti.
4.	Pregled istraživačkih metoda u psihologiji ličnosti
5.	Psihodinamski pristup.
6.	Mehanizmi odbrane.
7.	Revizija psihodinamskog pristupa: individualna psihologija.
8.	Prva semestralna provjera znanja studenata
9.	Analitička teorija ličnosti
10.	Neoanalitičari: Karen Hornay i Erih Fromm
11.	Teorije motivacije: Henry Murray
12.	Humanistička teorija A. Maslow
13.	Fenomenološka teorija C. Rogers
14.	Kognitivno-konstruktivistički pristup ličnosti.
15.	Kognitivna teorija G. Kelley
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja, vježbe interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="432 472 1394 801"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija i esejski rad na zadanu temu</td> <td></td> <td>10+10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi provjera znanja (pismeni)</td> <td></td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit - usmena provjera znanja</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Na završnom ispitu student/studentica treba postići minimalno 55 % kako bi stekao/la pravo na upis konačne ocjene.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija i esejski rad na zadanu temu		10+10	2.	Prvi provjera znanja (pismeni)		30	3.	Završni ispit - usmena provjera znanja		50	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prezentacija i esejski rad na zadanu temu		10+10																		
2.	Prvi provjera znanja (pismeni)		30																		
3.	Završni ispit - usmena provjera znanja		50																		
Ukupno: _____ bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Kolenović-Đapo, J., Hadžiahmetović, N. (2023). <i>Odabrane teorije ličnosti</i>. (poglavlja: Individualna psihologija, Analitička teorija, Sociopsihološka teorija Karen Hornay i Rogersova teorija) Fulgosi, A. (1994). <i>Psihologija ličnosti</i>. Zagreb: Školska knjiga (poglavlje Kellyeva teorija ličnosti) Larsen, R. J., Buss, D. M. (2008). <i>Psihologija ličnosti: domene znanja o ljudskoj prirodi</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (poglavlje 1: Uvod: str. 1-57; poglavlje 3: Intrapsihička domena 270-336. uključujući poglavlje Motivacija). Kolenović – Đapo, J., Drače, S., Hadžiahmetović, N. (2015). <i>Psihološki mehanizmi odbrane. Teorijski pristupi, klasifikacija i vodič za vježbe</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. (poglavlje: Klasifikacija i funkcija odbrambenih mehanizama). 																				
Napomene	Nastavnik zadržava pravo izmjene silabusa do 20 posto.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	STATISTIKA U PSIHOLOGIJI 1				
Šifra/kod	FIL PSI 112	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	I	Akademski godina	2023/2024 2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime	Ariel Nikitović, MA, asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 E-mail: ari.nikitovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Korištenje statistike u psihologiji. Statistika i naučni metod. Usporedba tzv. kliničkog i tzv. statističkog pristupa u psihologiji. Osnovni koncepti u statistici: varijable, skale mjerenja, deskriptivna i inferencijalna statistika. Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata. Mjere centralne tendencije: aritmetička sredina, centralna vrijednost, dominantna vrijednost. Mjere varijabiliteta: totalni raspon, indeks središnjeg raspršenja, varijanca, standardna devijacija, poluinterkvartilno raspršenje. Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Usporedba različitih oblika distribucije rezultata. Normalna distribucija. Z-vrijednosti i standardna normalna distribucija. Određivanje položaja rezultata u grupi: percentili i decili. Standardna pogreška aritmetičke sredine. Testiranje hipoteza. Provjeravanje razlika među aritmetičkim sredinama i proporcijama. Snaga statističkog testa				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.				
Ishodi učenja	Usvojena sljedeća znanja: mjesto i uloga statistike u psihologiji i metodologiji naučnog istraživanja; osnovni koncepti u statistici; deskriptivna statistika; karakteristike distribucije podataka; osnove inferencijalne statistike. Usvojene vještine: uređivanja i tabelarnog i grafičkog prikazivanja podataka, izbor i određivanje mjera centralne tendencije i varijabiliteta; testiranje hipoteza sa jednim i dva uzorka; statističko zaključivanje. Od studenta se očekuje samostalna primjena znanja i vještina deskriptive i osnova inferencijalne statistike.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
-1.-	Orijentacijski sat.
2.	Statistika u psihologiji. Osnovni statistički koncepti.
3.	Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata.
4.	Mjere centralne tendencije.
5.	Mjere varijabiliteta.
6.	Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Normalna distribucija.
7.	Vjerovatnoća
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Standardna pogreška aritmetičke sredine.
10.	Testiranje hipoteza. Statističko zaključivanje.
11.	t-test za nezavisne uzorke.
12.	t-test za zavisne uzorke.
13.	Snaga statističkog testa.
14.	Pregled statističkih pojmova i koncepata.
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup. Praktična primjena (rješavanje zadataka). Korištenje statističkog softvera (JASP)</p>																																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 562 1428 958"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Praktikumi</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: center;">bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Praktikum će se organizovati na kraju semestra i bit će koncipiran u formi projektnog zadatka za čije rješavanje će biti potrebno koristiti statistički softver.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prvi parcijalni ispit	40	40	3.	Drugi parcijalni ispit	40	40	4.	Praktikumi	15	15	4.	Završni ispit																			Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																										
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																										
2.	Prvi parcijalni ispit	40	40																																										
3.	Drugi parcijalni ispit	40	40																																										
4.	Praktikumi	15	15																																										
4.	Završni ispit																																												
Ukupno:		bodova	100%																																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Petz, B. (2002). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Đapo, N., Đokić, R. (2012). <i>Statistika u psihologiji, priručnik za studente</i>. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet. MacDougall, J. (2024). <i>A User's Guide for JASP</i>. August 2024. (Free PDF). 																																												

	<ul style="list-style-type: none">• Dodatni materijali
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Howell, D. C. (1997). <i>Statistical Methods for Psychology</i>. Belmont, CA: Wardsworth Publishing Company.• Kolesarić, V., Petz, B. (2003). <i>Statistički rječnik</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kognitivna psihologija 1				
Šifra/kod	FIL PSI 211	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	II	Akadska godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja; 2 seminar; 1 vježbe: 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće teme: Uvod u kognitivnu psihologiju: predmet kognitivne psihologije; metodi i tehnike ispitivanja kognitivnih procesa. Paradigme u kognitivnoj psihologiji: procesiranje informacija & konekcionistički pristup. Kognitivna (neuro)znanost. Model procesiranja informacija: od senzorne do dugoročne memorije. Rani procesi kognitivne obrade: vrste i karakteristike senzorne memorije. Prepoznavanje oblika. Percepcija: teorijski pristupi. Priroda pažnje. Vrste i distribucija pažnje. Kratkoročno pamćenje. Konceptualna transformacija kratkoročnog u radno pamćenje. Baddeleyev model radnog pamćenja. Proces pamćenja: interakcija radnog i dugoročnog pamćenja u zapamćivanju i dosjećanju. Dugoročno pamćenje. Vrste dugoročnog pamćenja. Reprerentacija i manipulacija znanja u dugoročnom pamćenju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama kognitivne psihologije i kognitivnim procesima. Studenti će biti upoznati s različitim teorijskim pristupima i različitim fenomenima kognitivnih procesa				

	<p>osjeta, percepcije, pažnje i pamćenja. Apsolviranjem kolegija stvara se osnova za praćenje nastave iz kolegija u okviru kojeg se izučava kognitivna psihologija, kao i drugih općih i primijenjenih kolegija na studiju</p>
Ishodi učenja	<p>Znanje: Očekuje se da će studenti usvojiti principe funkcionisanja bazičnih i složenih kognitivnih procesa, ovladati razumijevanjem različitih aspekata percepcije, pažnje i pamćenja, te ih integrisati u složeni sistem funkcionisanja ljudske kognicije.</p> <p>Vještine: Očekuje se da će studenti moći primijeniti spoznaje o kognitivnim procesima i kognitivnom sistemu u razumijevanju kognitivne obrade informacija i interakcije između pojedinca i okoline.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će studenti biti u stanju definisati hipoteze za bazične i primjenjenije istraživačke probleme iz domene kognitivne psihologije te odabrati primjerenu metodologiju istraživanja za njihovo testiranje.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski susret
2.	Uvod u kognitivnu psihologiju: predmet kognitivne psihologije; metodi i tehnike ispitivanja kognitivnih procesa.
3.	Paradigme u kognitivnoj psihologiji: procesiranje informacija & konekcionistički pristup. Kognitivna (neuro)znanost.
4.	Model procesiranja informacija: od senzorne do dugoročne memorije.
5.	Rani procesi kognitivne obrade: vrste i karakteristike senzorne memorije. Prepoznavanje oblika.
6.	Percepcija: teorijski pristupi.
7.	Priroda pažnje. Vrste i distribucija pažnje.
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pamćenje
10.	Baddeleyev model radnog pamćenja
11.	Procesi pamćenja.
12.	Dugoročno pamćenje. Vrste dugoročnog pamćenja. Reprerentacija i manipulacija znanja u dugoročnom pamćenju.
13.	Prezentacije
14.	Prezentacije
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Praćenje studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Učešće u istraživanju	5	5
2.	Prvi parcijalni ispit	45	45
3.	Drugi parcijalni ispit	50	50
	Završni ispit		
Ukupno:		_____ bodova	100%

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Završni ispit predviđen je za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom.

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama. nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka. sa ponekom greškom. nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan. sa primjetnim greškama. nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar. ali sa značajnim nedostacima. nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove. nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove. manje od 55 bodova.

Literatura:

- Obavezna:
1. Sternberg, R. J. (2005). Kognitivna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Dopunska:
2. Kostić, A. (2010). Kognitivna psihologija. Beograd: Zavod za udžbenike.
 3. Anderson, J.R. (2005). Cognitive psychology and its implication (6th ed). Word Publisher, New York
 4. Gobet, F., Chassy, P. I Bilalić, M. (2011). Foundations of cognitive psychology. The McGraw-Hill Companies, London.
- Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	STATISTIKA U PSIHOLOGIJI 2				
Šifra/kod	FIL PSI 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	II	Akademski godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Statistika u psihologiji 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nermin Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email: nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Korelacija. Skaterdijagram. Koeficijenti korelacije: r, rho, Φ , serijalni koeficijent, koeficijent kontingencije, koeficijent zakrivljene korelacije. Interpretacija i upotreba koeficijenta korelacije. Jednostavna i multipla regresijska analiza. Jednostavna analiza varijance. Višesmjerna analiza varijance. Neparametrijski testovi (χ^2 test, Mann-Whitney test, Kruskal-Wallisov test, Fridmanov test, Wilcoxonov test predznaka za zavisne uzorke)				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u psihološkim istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.				
Ishodi učenja	Usvojena sljedeća znanja iz inferencijalne statistike, testiranja razlika između više grupa, korelacija i jednostavne regresijske analize te iz neparametrijske statistike. Od studenta se očekuje samostalna primjena znanja i vještina deskriptive i osnova inferencijalne statistike naročito u metodološkoj grupi predmeta.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	t-test
2.	Jednostavna analiza varijance-1
3.	Jednostavna analiza varijance-2
4.	RM ANOVA
5.	Višesmjerna analiza varijance.
6.	Neparametrijski testovi
7.	Neparametrijski testovi
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Korelacija i regresija. Skaterdijagram.
10.	Pearsonov koeficijent korelacije
11.	Ostali koeficijenti korelacije.
12.	Interpretacija i upotreba koeficijenta korelacije
13.	Jednostavna regresijska analiza
14.	Multipla regresijska analiza
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup. Praktična primjena (rješavanje zadataka). Korištenje statističkog softvera (JASP)</p>																																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 600 1428 994"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Praktikumi</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: center;">bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Praktikum će se organizovati na kraju semestra i bit će koncipiran u formi projektnog zadatka za čije rješavanje će biti potrebno koristiti statistički softver.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prvi parcijalni ispit	40	40	3.	Drugi parcijalni ispit	40	40	4.	Praktikumi	15	15	4.	Završni ispit																			Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																										
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																										
2.	Prvi parcijalni ispit	40	40																																										
3.	Drugi parcijalni ispit	40	40																																										
4.	Praktikumi	15	15																																										
4.	Završni ispit																																												
Ukupno:		bodova	100%																																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Petz, B. (2002). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. • Đapo, N., Đokić, R. (2012). <i>Statistika u psihologiji, priručnik za studente</i>. Sarajevo: e-Publishing. Filozofski fakultet. • MacDougall, J. (2024). <i>A User's Guide for JASP</i>. August 2024. (Free 																																												

	<p><u>PDF</u>).</p> <ul style="list-style-type: none">• Dodatni materijal
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Howell, D. C. (1997). <i>Statistical Methods for Psychology</i>. Belmont, CA: Wardsworth Publishing Company.• Kolesarić, V., Petz, B. (2003). <i>Statistički rječnik</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.• Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike
Napomene	

Dapo

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODOLOGIJA EKSPERIMENTALNE PSIHOLOGIJE				
Šifra/kod	FIL PSI 120	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/2023 2023/2024 2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Saša Drače, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 19 E-mail: dracesasa@gmail.com Telefon: 253 269	Termin konsultacija	ponedjeljak: 10:00-12:30 utorak: 10:00 -12:30	
Saradnik	Ime i prezime	Ariel Nikitović, asistent			
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 ___; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u znanstveni pristup na području psihologije. Generalni prikaz osnovnog određenja i logike psihologijskog eksperimenta. Upoznavanje sa elementarnim sastavnicama eksperimenta (nezavisna varijabla, zavisna varijabla, konfundirajući ili relevantni faktori). Različiti aspekti valjanosti eksperimentalnih istraživanja (unutarnja valjanost, konstruktna valjanost, statistička valjanost, vanjska valjanost). Jednostavni eksperimentalni nacrt na nezavisnim uzorcima (nacrti između grupa) i na zavisnim uzorcima (nacrti unitar grupa). Specifični postupci kontrole (randomizacija, uparivanje, blok randomizacija, AB rotacija, latinski kvadrat...). Faktorijski (složeni) nacrti. Upoznavanje postupka za provjeru istraživačkih hipoteza (test glavnih i interakcijskih efekata).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje fundamentalnih znanja i vještina za sprovedbu eksperimentalnih istraživačkih postupaka. Razvijanje kritičkog pristupa u interpretaciji i primjeni znanstvene metodologije u području psihologije.				
Ishodi učenja	Studenti će upoznati osnove eksperimentalne metodologije u psihologiji. Naučit će prepoznati moguće izvore ugrožavanja valjanosti u istraživanju i primijeniti odgovarajuće postupke kako bi ih izbjegli. Pored toga, student će ovladati osnovnim metodološkim alatima i procedurama koje su neophodne za empirijsku provjeru istraživačkih hipoteza				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje, generalno određenje predmeta, objašnjenje plana i načina rada
2.	Uvod u znanstveni pristup na području psihologije
3.	Vrste istraživanja, znanstvene teorije i hipoteze
4.	Upoznavanje sa osnovnim principima i terminima eksperimentalnih istraživanja. Nezavisna varijabla. Zavisna varijabla. Konfundirajući faktori
5.	Upoznavanje sa osnovnim principima i terminima eksperimentalnih istraživanja. Nezavisna varijabla. Zavisna varijabla. Konfundirajući faktori.
6.	Različiti aspekti valjanosti eksperimentalnih istraživanja
7.	Različiti aspekti valjanosti eksperimentalnih istraživanja
8.	Provjera znanja studenata
9.	Eksperimentalni nacrt na nezavisnim uzorcima i specifični postupci kontrole (randomizacija, ekvivalentni parovi, blok randomizacija...).
10.	Eksperimentalni nacrt na zavisnim uzorcima i specifični postupci kontrole (AB rotacija, latinski kvadrat...).
11.	Faktorijalni nacrti; eksperimenti s više od jedne nezavisne varijable.
12.	Faktorijalni nacrti; eksperimenti s više od jedne nezavisne varijable.
13.	Postupak test istraživačkih hipoteza: glavni i interakcijski efekti
14.	Postupak test istraživačkih hipoteza: glavni i interakcijski efekti
15.	Druga semestralna provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 488 1426 779"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktikum I</td> <td></td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Praktikum II</td> <td></td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td></td> <td>5</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dva parcijalna ispita • dva eksperimentalna praktikuma • završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom • učešćem u istraživanju tokom semestra <p>*Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni ispit		35	2.	Drugi parcijalni ispit		50	3.	Praktikum I		5	5.	Praktikum II		5	5.	Učešće u istraživanju		5		Završni ispit		0	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prvi parcijalni ispit		35																														
2.	Drugi parcijalni ispit		50																														
3.	Praktikum I		5																														
5.	Praktikum II		5																														
5.	Učešće u istraživanju		5																														
	Završni ispit		0																														
Ukupno: _____ bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Drač, S., Đokić, R. (2021). <i>Osnove metodologije eksperimentalnih istraživanja u psihologiji: Priručnik za studente sa zbirkom riješenih zadataka</i>. Elektronsko izdanje, Filozofski fakultet u Sarajevu.</p> <p>Milas, G. (2005). <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jasterbarsko: Naklada slap.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Goodwin, J. C. (2005). <i>Research in Psychology. Methods and Design</i>. New York: Wiley.</p> <p>Shaughnessy, J. J. & Zechmeister, E. B. (1997). <i>Research Methods in Psychology</i> (4. izdanje). New York: McGraw-Hill</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Mentalno zdravlje				
Šifra/kod	FIL PSI 314	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	1.	Semestar	5.	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispiti iz predmeta FIL PSI 213 Uvod u razvojnu psihologiju i FIL PSI 219 Psihologija djetinjstva i adolescencije				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Vidjeti oglasnu ploču	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Seminar: 1 sat				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene te razvoj koncepta mentalnog zdravlja. Modeli u određivanju pojma mentalnog poremećaja. Epidemiološki metod u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima. Univerzalna, selektivna i indicirana prevencija. Stres i kriza. Socijalna podrška. Mentalna higijena u djetinjstvu i adolescenciji te mogućnost preventivnih aktivnosti. Mentalna higijena odraslih (izbor partnera, priprema za brak i obitelj, preventivni rad sa trudnicama, poremećaji bračnih i obiteljskih odnosa, izbor zanimanja, simptomi, posljedice i prevencija profesionalnog sagorijevanja). Problemi alkoholizma, narkomanije te mogućnosti preventivnih aktivnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s teorijom i praksom mentalne higijene. Definirati mentalno zdravlje i mentalnu bolest te objasniti ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Naučiti studente principima prevencije i mjerama uspješnosti preventivnih aktivnosti. Upoznati ih sa stresom i krizom te kriznim intervencijama. Pojasniti značaj socijalne podrške za zdravlje ljudi. Poučiti studente o mentalnozdravstvenim aspektima u doba djetinjstva i adolescencije te u odrasloj dobi uz prezentiranje odgovarajućih programa prevencije. Opisati ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja.				
Ishodi učenja	<u>Znanja:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći procijeniti i objasniti teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će jasno definirati mentalno zdravlje/bolest te ostale pojmove iz oblasti mentalnog zdravlja. Bit će osposobljeni da prepoznaju i objasne pojam stigmatizacije te stigme i stereotipa o mentalnim bolestima. Moći će prepoznati simptome stresa te razlikovati stres od krize i traume. Studenti će znati definirati i objasniti osnovne principe prevencije i mjere uspješnosti preventivnih aktivnosti. Moći će objasniti ulogu psihologa u zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja. <u>Vještine:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći objasniti i vrednovati teoriju i praksu mentalne higijene. Moći će identificirati stigmatu te ukazati na negativne posljedice stigmatizacije mentalno oboljelih osoba. Bit će osposobljeni da primijene adekvatne vještine suočavanja sa stresom. Studenti će steći temelje za planiranje i dizajniranje odgovarajućih programa prevencije.				

	<p>Kompetencije: Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i vještine integriraju i primijene u oblasti prevencije tj. zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja ljudi. Očekuje se da steknu kompetencije koje će im omogućiti razumijevanje procesa planiranja i realizacije preventivnih programa u lokalnoj zajednici. Studenti će biti osposobljeni da se bave složenim pitanjima o etičkim odgovornostima vezanim za područje prevencije.</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		(Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja	
Datum		
1.	Predmet i teorijske osnove mentalne higijene. Određenje pojma mentalnog zdravlja i mentalne bolesti.	
2.	Značaj epidemiologije u izučavanju problema mentalnog zdravlja. Stigma i stereotipi o mentalnim bolestima.	
3.	Univerzalna, selektivna i indicirana prevencija.	
4.	Stres i vještine suočavanja sa stresom.	
5.	Krizna i psihološke krizne intervencije.	
6.	Socijalna podrška (aspekti socijalne podrške, izvori i tipovi podrške, istraživanja efekata socijalne podrške na tjelesno i mentalno zdravlje ljudi).	
7.	Savladavanje konflikta.	
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>	
9.	Mentalnozdravstveni problemi u djetinjstvu (stres kod djece).	
10.	Mentalnozdravstveni problemi u adolescenciji.	
11.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor partnera, priprema za brak i obitelj, obiteljski život, preventivni rad sa trudnicama.	
12.	Mentalno zdravlje odraslih: izbor zanimanja, simptomi i posljedice burnout-a te prevencija profesionalnog sagorijevanja.	
13.	Pušenje i alkoholizam te mogućnosti prevencije pušenja i konzumiranja alkohola.	
14.	Droge, prevencija upotrebe i zloupotrebe droga te prevencija SIDE (gostovanje).	
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.	

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave: frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na predavanjima</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarska nastava</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima tokom semestra i na seminarskoj nastavi • Polusemestralna provjera znanja • Integralni, završni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit iz Mentalnog zdravlja. Student na završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio završni ispit te osvojio procenete određene silabusom. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti (npr. seminarska nastava itd.) do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na predavanjima	5	5	2.	Seminarska nastava	15	15	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni ispit		50	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5																						
2.	Seminarska nastava	15	15																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																						
4.	Završni ispit		50																						
Ukupno:			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arambašić, L. (2000). Psihološke krizne intervencije (odabrana poglavlja). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. 2. Hasانبegović, A., Zvizdić, S. (2021). Poremećaji ponašanja: specifična obilježja, tretman i prevencija (odabrana poglavlja). Sarajevo: Dobra knjiga. 3. Vidanović, I., Kolar, D. (2003). Mentalna higijena. Beograd: Dom za decu i omladinu - LINEA. 4. Vljaković, J. (1990). Teorija i praksa mentalne higijene (odabrana poglavlja). II izdanje. Beograd: SDPS. 5. Zvizdić, S. (2015). Socijalna podrška i rezilijencija kod djece i adolescenata. Sarajevo: Filozofski fakultet (poglavlja: Rezilijencija i njena priroda; Socijalna podrška). https://cbooks.ff.unsa.ba/index.php/ebooks_ffunsa/catalog/book/25
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Božičević, V., Brlas, S., Gulin, M. (2012). Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja: Priručnik za psihološku djelatnost u zaštiti i promicanju mentalnog zdravlja. Virovitica. 2. Carr, A. (2006). Prevention: What Works with Children and Adolescents? A Critical Review of Psychological Prevention Programmes for Children, Adolescents and their Families. New York: Taylor & Francis e-Library. 3. Lacković-Grgin, K. (2000). Stres u djece i adolescenata (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 4. Tudor, K. (1996). Mental Health Promotion: Paradigms and Practice. London: Routledge. 5. Zvizdić, S. (2021). Prokrastinacija u svakodnevnom životu i akademskom kontekstu. Sarajevo: Dobra knjiga. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u psihologiju obrazovanja				
Šifra/kod	FIL PSI 318	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	1.	Semestar	6.	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Vidjeti oglasnu ploču	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Šta je to psihologija obrazovanja te njen predmet proučavanja? Metode istraživanja psihologije obrazovanja. Odnos psihologije obrazovanja i školske psihologije. Uloga predškolskog i školskog psihologa. Osobine učenika važne u školskom radu (tjelesni, kognitivni, socio-emocionalni i motivacijski faktori). Razlike u učenju: individualne razlike u kognitivnim sposobnostima. Rasne, kulturalne i socijalne razlike u učenju. Rodni stereotipi u obrazovanju. Individualne razlike u osobinama ličnosti: ekstravertiranost i introvertiranost učenika. Ispitna anksioznost. Učenici sa posebnim potrebama. Dijete i kreativnost.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s glavnim pojmovima, teorijskim osnovama i metodama istraživanja u području psihologije obrazovanja. Pojasniti studentima ulogu i značaj kako psihologije obrazovanja tako i školske psihologije te ih upoznati s područjima rada psihologa u predškolskom i školskom okruženju. Poučiti studente o razlikama u učenju (kognitivni stilovi: rasne, kulturalne i socijalne razlike u učenju; jezičke razlike; individualne razlike u osobinama ličnosti učenika; razlike u učenju između djevojčica i dječaka; ispitna anksioznost; učenici s posebnim potrebama).				
Ishodi učenja	<p><u>Znanja</u>: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći definirati psihologiju obrazovanja i objasniti vrste istraživačkih naerta koji se koriste u psihologiji obrazovanja. Studenti će dobiti i osnovnu orijentaciju u području školske psihologije te će znati opisati i definirati osnovna područja rada predškolskog i školskog psihologa. Moći će definirati temeljne uvjete učenja te objasniti razlike u učenju i njihovu ulogu u procesu učenja i poučavanja.</p> <p><u>Vještine</u>: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći primijeniti znanje i kritičko razumijevanje teorijskih koncepata i rezultata istraživanja iz psihologije obrazovanja.</p> <p><u>Kompetencije</u>: Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i vještine integriraju i primijene u obrazovnom kontekstu te ih kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno učenje. Steći će temelj za praćenje obaveznih i izbornih predmeta iz ove oblasti</p>				

psihologije tokom diplomskog studija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		(Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja	
Datum		
1.	Orijentacijska sedmica: predavljanje plana i programa, literature te načina rada. Psihologija obrazovanja i njen predmet proučavanja.	
2.	Metode istraživanja.	
3.	Školska psihologija danas. Uloga predškolskog i školskog psihologa (područja rada psihologa).	
4.	Tjelesni i kognitivni faktori značajni u školskom radu.	
5.	Socio-emocionalni i motivacijski faktori značajni za učenika u školskom radu.	
6.	Rasne, etničke i socio-kulturalne razlike u učenju.	
7.	Razlike u učenju: individualne razlike u inteligenciji te kognitivnim stilovima.	
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>	
9.	Djevojčice i dječaci – rodne razlike u razredu.	
10.	Individualne razlike u nekim osobinama ličnosti te anksioznost u ispitnim situacijama.	
11.	Učenici sa posebnim potrebama – vrste teškoća (I).	
12.	Učenici sa posebnim potrebama – vrste teškoća (II).	
13.	Daroviti učenici.	
14.	Dijete i kreativnost.	
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu	
18.		

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave: frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="486 629 1401 927"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Aktivnost na predavanjima</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prezentacije (samostalan i/ili grupni rad studenata na zadatku)</td><td>15</td><td>15</td></tr><tr><td>3.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>50</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno:</td><td>100%</td></tr></tbody></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktivnost na nastavi i prezentacije (samostalan i/ili grupni rad na posebnim zadacima)• Polusemestralna provjera znanja• Integralni, završni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit iz Uvoda u psihologiju obrazovanja. Student na završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio završni ispit te osvojio procenete određene silabusom. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti (npr. prezentacije, aktivnost na nastavi itd.) do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na predavanjima	5	5	2.	Prezentacije (samostalan i/ili grupni rad studenata na zadatku)	15	15	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni ispit		50	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5																						
2.	Prezentacije (samostalan i/ili grupni rad studenata na zadatku)	15	15																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																						
4.	Završni ispit		50																						
Ukupno:			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP.2. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.																								

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reynolds, C. R., Gutkin, T. B. (Eds.) (1999). The handbook of school psychology (3rd ed.). New York: Wiley. 2. Slavin, R. E. (2018). Educational Psychology: Theory and Practice. 12th Edition. New York: Pearson. 3. Stoll, L., Fink, D. (2000). Mijenjajmo naše škole. Zagreb: Educa. 4. Zarevski, P. (ur.) (2000). Učitelji za učitelje: primjeri provedbe načela Aktivne/efikasne škole (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP. 5. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja: motivacijsko-socijalni procesi				
Šifra/kod	FIL PSI 416	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	2.	Semestar	2.	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položeni ispiti iz predmeta FIL PSI 411 Psihologija obrazovanja: učenje i poučavanje				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić		Termin konsultacija	Vidjeti oglasnu ploču
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata		Seminar: 1 sat	Vježbe: 2 sata	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Primjena teorija motivacije u školskom kontekstu. Školsko okruženje i učenje. Ciljne orijentacije i motivacija. Strategije za poticanje motivacije u učenju. Značaj povratne informacije u školskom učenju. Interesi i emocije u školskom kontekstu. Samoregulirano učenje. Nastavnička očekivanja i upravljanje razredom. Razredna klima. Pozitivna disciplina u razredu. Suočavanje s nepoželjnim ponašanjem učenika i oblikovanje poželjnih oblika ponašanja. Komunikacijski obrasci u razredu. Rad psihologa u školi. Školsko nasilje. Saradnja škole sa roditeljima učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je poučiti studente motivacijsko-socijalnim procesima u školskom okruženju (teorijski modeli i metode istraživanja). Upoznati studente s različitim ciljnim orijentacijama u učenju, sa prokrastinacijom i samoreguliranim učenjem. Pojasniti im značaj postupaka za poticanje motivacije za učenjem. Naučiti studente prevenciji nediscipline u razredu i modifikaciji nepoželjnih oblika ponašanja kod učenika. Opisati ulogu školskog psihologa u prevenciji nasilja u školi. Poučiti studente o značaju saradnje između škole i roditelja učenika.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanja:</u> Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći definirati i objasniti teorije motivacije i metode istraživanja u području motivacije i socijalnih procesa u školskom kontekstu. Moći će objasniti i predvidjeti odnos između školskog okruženja i procesa učenja i poučavanja, kao i odnos između motivacijskih i socijalno-emocionalnih varijabli i školskog postignuća. Studenti će znati razlikovati učenike različitih ciljnih orijentacija u učenju te će prepoznati važnost interakcije učenik-nastavnik za uspješnost procesa učenja. Studenti će moći objasniti značaj saradnje između škole i roditelja učenika.</p> <p><u>Vještine:</u> Studenti će moći primijeniti znanje i kritičko razumijevanje teorijskih koncepata i rezultata istraživanja vezanih za motivacijsko-socijalne procese u obrazovnom kontekstu. Moći će planirati i primjenjivati postupke za utvrđivanje i poticanje motivacije za učenje uz sprečavanje nediscipline u razredu te modifikaciju nepoželjnih oblika ponašanja kod učenika. Očekuje se da će ovladati pozitivnom disciplinom i prevencijom nasilja u školi.</p>				

Kompetencije: Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i vještine integriraju i primijene u školskom okruženju te ih kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno učenje. Bit će osposobljeni da se bave složenim pitanjima uz razmišljanje o etičkim odgovornostima vezanim za oblast psihologije obrazovanja i školske psihologije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		(Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja	
Datum		
1.	Teorije motivacije.	
2.	Motivacija u razredu (primjena teorija motivacije u školskom kontekstu).	
3.	Motivacija i ciljne orijentacije te kako povećati motivaciju.	
4.	Interesi i emocije.	
5.	Samoregulirano učenje i prokrastinacija.	
6.	Dimenzije razredne klime.	
7.	Upravljanje razredom – opća načela rukovođenja.	
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>	
9.	Stvaranje pozitivne okoline za učenje.	
10.	Školska nedisciplina te ostvarivanje discipline u razredu.	
11.	Pozitivna disciplina i analiza problemskih situacija u razredu.	
12.	Rad psihologa u školi.	
13.	Saradnja škole sa roditeljima.	
14.	Nasilje u školi.	
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)	

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave: frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="491 786 1406 1055"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost u okviru seminarske nastave</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izveštaj</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje u predviđenim aktivnostima tokom semestra i na seminarskoj nastavi • Izveštaj • Polusemestralna provjera znanja • Integralni, završni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit iz Psihologije obrazovanja: motivacijsko-socijalni procesi. Student na završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio završni ispit te osvojio procenete određene silabusom. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti (npr. izvještaj, seminarska nastava itd.) do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u okviru seminarske nastave	15	15	2.	Izveštaj	5	5	4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	5.	Završni ispit		50	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost u okviru seminarske nastave	15	15																						
2.	Izveštaj	5	5																						
4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																						
5.	Završni ispit		50																						
Ukupno:			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F. FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP. 2. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Zvizdić, S. (2021). Prokrastinacija u svakodnevnom životu i akademskom kontekstu. Sarajevo: Dobra knjiga.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 2. Gossen, D. C. (1995). Restitucija, preobrazba školske discipline. Zagreb: Alinea. 3. Manning, M. L. i Bucher, K. (2007). Classroom management. Ohio: Pearson – Merrill/Prentice Hall. 4. Olweus, D. (1998). Nasilništvo u školi. Zagreb: Educa. 5. Schunk, D.,H., Meece, J.,R., Pintrich, P.,R. (2014). Motivation in Education: Theory Research and Application. 4 th Edition. Boston: Pearson. 6. Slavin, R. E. (2018). Educational Psychology: Theory and Practice. 12th Edition. New York: Pearson.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja učenika s teškoćama u školi				
Šifra/kod	FIL PSI 563	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	5
Ciklus studija	2.	Semestar	3.	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta FIL PSI 416 Psihologija obrazovanja: motivacijsko-socijalni procesi				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Vidjeti oglasnu ploču	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata		Seminar: 1 sat		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama. Novi pristupi i pogledi na odnos prema učenicima s teškoćama u školi (stavovi prema učenicima s teškoćama u školi). Prava djece s teškoćama u školi. Djeca sa senzornim smetnjama i zdravstvenim tegobama. Učenici s jezično-govornim smetnjama. Intelektualne teškoće. Identificiranje učenika s teškoćama u učenju te pristupi i metode rada s učenicima s teškoćama u učenju. Hiperaktivnost i poremećaj pažnje. Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama. Saradnja s obitelji i stručnjacima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je da se studenti upoznaju s pojmom učenici s teškoćama u školskom kontekstu. Pojasniti studentima pojedine vrste teškoća kako bi mogli prepoznati probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školi te adekvatno učestvovati u procesu obrazovanja ovih učenika.				
Ishodi učenja	<p>Znanja: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći prepoznati i objasniti pojam posebnih potreba i probleme prilagodbe učenika s teškoćama u školskom kontekstu.</p> <p>Vještine: Nakon uspješno odslušane nastave studenti će moći primijeniti stečena znanja u i izvan školskog konteksta. Očekuje se da će moći opisati karakteristike učenika s teškoćama u školi, razlikovati pojedine vrste teškoća te moći procijeniti prednosti i nedostatke pojedinih intervencijskih pristupa tj. procijeniti primjerenost pojedinog intervencijskog postupka u odnosu na vrstu teškoće.</p> <p>Kompetencije: Studenti će nakon uspješno odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita biti osposobljeni da stečena znanja i vještine uspješno integriraju i primijene unutar i izvan školskog konteksta te ih kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno učenje. Nakon praćenja ovoga predmeta očekuje se da će studenti u školskom kontekstu moći prepoznati značaj inkluzije, zatim probleme prilagodbe djece s teškoćama u školi te da će moći učestvovati u timskom planiranju, izvedbi i praćenju izvedbe programa njihovog obrazovanja. Spoznaje stečene u okviru ovoga predmeta omogućit će im da ovladaju adekvatnim oblicima saradnje sa roditeljima, nastavnicima i drugim akterima obrazovanja.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		(Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)
Sedmica	Nastavna jedinica	
Datum		
1.	Orijentacijska sedmica: predstavljanje plana i programa, literature te načina rada. Pojam individualnih različitosti: učenici sa posebnim potrebama.	
2.	Stavovi odgajatelja i prosvjetnih radnika o učenicima s teškoćama u školi.	
3.	Stavovi vršnjaka i njihovih roditelja o učenicima s teškoćama u školi.	
4.	Učenici sa senzornim smetnjama (vidne smetnje i smetnje sluha).	
5.	Učenici s jezično-govornim smetnjama.	
6.	Intelektualne teškoće.	
7.	Učenici s teškoćama u učenju.	
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>	
9.	Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj.	
10.	Djeca sa smetnjama u ponašanju i emocionalnim teškoćama.	
11.	Prepoznavanje i utvrđivanje emocionalnih teškoća i smetnji u ponašanju, strategije u radu s ovim učenicima.	
12.	Učenici sa zdravstvenim tegobama.	
13.	Prava djece s teškoćama.	
14.	Nužnost saradnje obitelji i stručnjaka.	
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu	
18.		

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Načini izvođenja nastave (oblici i metode): frontalni rad, rad u grupi, rad u paru, individualni oblik (student sam radi na posebnom zadatku). Predavanje, diskusija, rješavanje problema, rad na tekstu...																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 607 1394 898"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalan rad studenata na zadatku</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi • Samostalan rad studenata na zadatku • Polusestrialna provjera znanja • Integralni, završni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusestrialnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit iz Psihologije obrazovanja učenika s teškoćama u školi. Student na završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio završni ispit te osvojio procenete određene silabusom. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5	2.	Samostalan rad studenata na zadatku	15	15	3.	Polusestrialna provjera znanja	30	30	4.	Završni ispit		50	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5																						
2.	Samostalan rad studenata na zadatku	15	15																						
3.	Polusestrialna provjera znanja	30	30																						
4.	Završni ispit		50																						
Ukupno:			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hasanbegović, A., Zvizdić, S. (2021). Poremećaji ponašanja: specifična obilježja, tretman i prevencija (odabrana poglavlja). Sarajevo: Dobra knjiga. 2. Kocijan-Hercigonja, D. (1997). Hiperaktivno dijete. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Velki, T., Romstein, K. (2015). Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju. Osijek: Naklada. 4. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. (poglavlje 4). Jastrebarsko: 																								

	Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heward, W., Alber-Morgan, S., Konrad, M. (2017). Exceptional children. An introduction to special education. Eleventh edition. Boston: Pearson Education; Inc. 2. Slavin, R. E. (2009). Educational psychology – theory and practice. 9th ed. (odabrano poglavlje). New York: Allyn and Bacon. 3. Visser, J., Daniels, H., Cole, T. (2001). Emotional and behavioural difficulties in mainstream schools. New York: Elsevier. 4. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja (poglavlje 2). Zagreb: IEP. 5. Westwood, P. (2003). Commonsense methods for children with special needs. Strategies for the regular classroom. Third edition. London and New York: Taylor & Francis e-Library. 6. Winkel, R. (1996). Djeca koju je teško odgajati: Educa Zagreb. 7. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Nastavnički smjerovi				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja 1				
Šifra/kod	FIL PSI 301	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Sibela Zvizdić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 128 E-mail: sibela.zvizdic@gmail.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Vidjeti oglasnu ploču	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta (po potrebi plan rada po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Značaj Psihologije obrazovanja za unapređenje kvalitete rada nastavnika. Individualne razlike i školsko učenje. Preopterećenost učenika u školi. Motivacija, interesi i emocije u školskom kontekstu. Značaj nastavničkih kompetencija za motivaciju i školski uspjeh učenika. Razredna klima i upravljanje razredom. Pozitivna disciplina u razredu. Ostvarivanje discipline u razredu. Stres u školskom kontekstu i profesionalno sagorijevanje nastavnika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Poučiti studente nastavničkih smjerova osnovama iz oblasti psihologije obrazovanja s ciljem unapređenja kvalitete rada budućih nastavnika. Uputiti ih u individualne razlike u učenju te ih poučiti o motivacijsko-socijalnim procesima u školskom kontekstu.				
Ishodi učenja	<p>Znanja: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti nastavničkih smjerova moći će definirati individualne razlike u učenju te objasniti njihovu ulogu u procesu učenja i poučavanja. Moći će objasniti i predvidjeti odnos između motivacijsko-socijalnih procesa i školskog postignuća učenika.</p> <p>Vještine: Studenti će moći samostalno primjenjivati stečena znanja iz navedenih tematskih jedinica. Očekuje se da će razviti neophodan senzibilitet za individualne razlike i potrebe učenika, da će moći primjenjivati adekvatne strategije za poticanje motivacije u učenju te da će ovladati osnovnim postupcima za uspostavljanje pozitivne discipline u razredu.</p> <p>Kompetencije: Nakon odslušane nastave, realiziranih samostalnih zadataka i položenog ispita studenti će biti osposobljeni da samostalno integriraju i primijene stečena znanja i vještine u obrazovnom kontekstu te da iste kontinuirano produbljuju kroz cjeloživotno obrazovanje. Očekuje se da će biti senzibilizirani za individualne razlike i potrebe učenika te da će biti osposobljeni za razmatranje kompleksnih pitanja vezanih za etička načela nastavničke profesije.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta		(Napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)
Sedmica	Nastavna jedinica	
Datum		
1.	Značaj Psihologije obrazovanja za unapređenje kvalitete rada nastavnika. Rasne, kulturalne i socijalne razlike u učenju.	
2.	Individualne razlike u kognitivnim sposobnostima učenika. Kognitivni stilovi.	
3.	Individualne razlike u nekim osobinama ličnosti i ispitna anksioznost.	
4.	Rodni stereotipi u obrazovanju.	
5.	Učenici sa posebnim potrebama.	
6.	Preopterećenost učenika u školi.	
7.	Prokrastinacija u akademskom kontekstu i uspješno poučavanje.	
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>	
9.	Motivacija i školsko učenje.	
10.	Interesi i emocije u školskom kontekstu.	
11.	Razredna klima i upravljanje razredom.	
12.	Pozitivna disciplina u razredu.	
13.	Suočavanje s nepoželjnim ponašanjem učenika te ostvarivanje discipline u razredu.	
14.	Stres u školskom kontekstu i profesionalno sagorijevanje nastavnika.	
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu	
18.		

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada u nastavi: frontalna nastava, rad u grupi i individualni rad (samostalan rad studenta na posebnom zadatku).																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="485 613 1401 909"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Aktivnost na predavanjima</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>2.</td><td>Samostalan rad studenta na posebnom zadatku</td><td>15</td><td>15</td></tr><tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>50</td></tr><tr><td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td><td>100%</td></tr></tbody></table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktivnost na predavanjima• Samostalan rad studenata na posebnom zadatku• Polusemestralna provjera znanja• Završni, integralni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit iz Psihologije obrazovanja 1. Student na završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio završni ispit te osvojio procenete određene silabusom. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti (npr. samostalan rad studenta itd.) do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na predavanjima	5	5	2.	Samostalan rad studenta na posebnom zadatku	15	15	2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	3.	Završni ispit		50	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5																						
2.	Samostalan rad studenta na posebnom zadatku	15	15																						
2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																						
3.	Završni ispit		50																						
Ukupno:			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. (odabrana poglavlja). Zagreb: IEP.2. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. (odabrana poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.																								

	<p>3. Zvizdić, S. (2021). Prokrastinacija u svakodnevnom životu i akademskom kontekstu. Sarajevo: Dobra knjiga.</p>
	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V., Čudina-Obradović, M. (1996). Psihologija učenja i nastave. Školska knjiga Zagreb. 2. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 3. Hasanbegović, A., Zvizdić, S. (2021). Poremećaji ponašanja: specifična obilježja, tretman i prevencija. Sarajevo: Dobra knjiga. 4. Schunk, D.,H., Pintrich, P.,R., Meece, J.,L. (2008). Motivation in Education: Theory Research and Application. Englewood Clif, New Jersey: Prentice Hall. 5. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike
Napomene	

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Razvojna psihopatologija				
Šifra/kod	FIL PSI 562	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Delila Lisica, asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: delila.lisica@ff.unsa.ba delila.lisica@gmail.com Telefon: 033 253 221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Razvojni pristup: odnos psihopatologije i normalnog razvoja. Rizični i zaštitni faktori u razvoju psihopatologije kod djece i adolescenata. Neurorazvojni poremećaji. Depresija. Suicidalno ponašanje. Poremećaji ponašanja. Anksiozni poremećaji. Zloupotreba psihoaktivnih supstanci. Posljedice gubitka. Zlostavljanje i zanemarivanje djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa općim i specifičnim znanjima i istraživanjima u području razvojne psihopatologije. Specifičnost psihičkih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji sa razvojnog stajališta: etiologija, epidemiologija, klinička slika, tok poremećaja i prognoza, procjena, tretman i prevencija.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će student usvojiti znanja o ključnim principima i konceptima iz područja razvojne psihopatologije. Razumjet će razvojnu perspektivu nastanka i održavanja različitih psihičkih poremećaja kod djece i adolescenata. Očekuje se da će studenti biti u mogućnosti integrirati spoznaje iz razvojne psihopatologije sa usvojenim znanjima iz kliničke psihologije i primijeniti ih u praksi u području psihološke procjene, te planiranja i provođenja efikasnih tretmanskih i preventivnih intervencija.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta (napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)

Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u područje razvojne psihopatologije, predstavljanje plana i programa, literature, te načina rada.
2.	Razvojni pristup: odnos psihopatologije i normalnog razvoja
3.	Rizični i zaštitni faktori u razvoju psihopatologije.
4.	Poremećaj iz spektra autizama.
5.	Intelektualne onesposobljenosti.
6.	Deficit pažnje / hiperaktivni poremećaj
7.	Teškoće u učenju,
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Depresija. Suicid.
10.	Posljedice gubitka.
11.	Anksiozni poremećaji.
12.	Poremećaji ponašanja.
13.	Zloupotreba psihoaktivnih supstanci
14.	Zlostavljanje i zanemarivanje djece.
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="507 443 1465 658"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Analiza knjiga</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima tokom semestra i na nastavi • Polusemestralna provjera znanja • Integralni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti do formiranja konačne ocjene.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Analiza knjiga	30	30%	3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Analiza knjiga	30	30%																		
3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%																		
4.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Wenar, C. (2003). <i>Razvojna psihopatologija i psihijatrija: od dojenačke dobi do adolescencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Vulić-Prtorić, A. (2001). Razvojna psihopatologija: „Normalan razvoj koji je krenuo krivim putem“. <i>RFFZd</i> 40, (17), 161-186. (članak dostupan na internetu).</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Buljan-Flander, G., & Kocijan-Hercigonja, D. (2003). <i>Zlostavljanje i zanemarivanje djece</i>. Marko M.</p> <p>Maršanić, V. B., Zečević, I., Ercegović, N., Paradžik, L., & Grgić, V. (2016). Sva lica dječje depresije-heterogenost kliničke slike depresije u djece i adolescenata. <i>Zbornik radova za medicinske sestre</i>, XXXIII. seminar (pp. 161-171).</p> <p>Vulić-Prtorić, A. (2004). <i>Depresivnost u djece i adolescenata</i>. Jastrebarsko: Naklada slap.</p> <p>Hasanbegović-Anić, E. & Zvizdić, S. (2021). Poremećaji ponašanja; specifična obilježja, tretman i prevencija. <i>Dobra knjiga</i> Sarajevo</p> <p>Materijali sa nastave</p>																				

Dodatna

- Beytien, A. *Autizam iz dana u dan*. Elektronsko izdanje.
- Hasanbegović-Anić, E. & Švraka, E. (2012). Dijete s autizmom. U: E. Švraka (Ur.) *Okupaciona terapija* (str. 227-245). Univerzitet u Sarajevu, Fakultet zdravstvenih studija u Sarajevu
- Bilić, V., & Zloković, J. (2004). *Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi*. Naklada Ljevak.
- Carr, A. (1999). *The handbook of child and adolescent clinical psychology*. London & New York: Taylor & Francis Group.
- Damico, J. S. i sur. (2010). *The Handbook of language and speech disorders*. A John Wiley & Sons Publication.
- Dyregrov, A. (2001). Tugovanje u djece. Educa.
- Essau, C. A. i Conradt, J. (2006). *Agresivnost u djece i mladeži*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Hadon, M. (2010). *Neobičan događaj sa psom u noći*. Beograd: Laguna
- Jovanović, N., Firevski-Jovanović, T. i Jovanović, S. (2009). *Deficit pažnje i hiperaktivnosti dece. Osobnost-dijagnostika-tretman*. Beograd: Beoknjiga.
- Kocijan Hercigonja, D., Došen, A., Folnegović-Šmalc, V. i Kozarić-Kovačić, D. (2000). *Mentalna retardacija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Kostelnik, M. J. i sur. (2003). *Djeca s posebnim potrebama. Priručnik za odgajatelje i roditelje*. Zagreb: Educa.
- Muter, V. i Likierman, H. (2010). *Disleksija. Vodič kroz disleksiju, dispraksiju i druge teškoće u učenju*. Zagreb: Kigen.
- Prvčić, I. i Rister, M. (2009). *Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj ADHD*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje.
- Raduly-Zorgo, E. (2010). *Priručnik za podršku za studente s disleksijom*. Elektronsko izdanje.
- Rolf, J. i sur. (1990). *Risk and protective factors in the development of psychopathology*. Cambridge University Press.
- Sowell, T. (2004). *Einsteinov sindrom*. Inteligentna djeca koja kasno progovaraju. Lekenik: Ostvarenje
- Stacey, P. (2005). *Dječak koji je volio prozore. Otvaranje srca i uma djeteta s teškoćama u razvoju*. Lekenik: Ostvarenje.
- Tammet, D. (2009). *Rođen jednog plavog dana-moj život između autizma i genijalnosti*. Zagreb: Fraktura.
- Taradi, S. (2004). *Fonološki poremećaji*. U: S. Nikolić & M. Marangunić (ur), *Dječja i adolescentna psihijatrija*, 412-415. Zagreb: Školska knjiga.
- Tatalović Vorkapić, S. (2014). *Razvojna psihopatologija* (nastavni materijal). Rijeka: Učiteljski fakultet u Rijeci. Elektronsko izdanje.
- Velki, T. (2012). *Priručnik za rad s hiperaktivnom djecom u školi*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Velki, T. i Romstein, K. (2015). *Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju*. Elektronsko izdanje.
- Vulić-Prtorić, A. i Cifrek-Kolarić, M. (2011). *Istraživanja u razvojnoj psihopatologiji*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Winterhoff, M. (2010). *Zašto nam djeca postaju nasilnici. Vratimo djeci njihovo djetinjstvo*. Zagreb: Znanje.

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Klinička procjena				
Šifra/kod	FIL PSI 413	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: enedina.hasanbegovic@ff.unsa.ba nina_hasanbegovic@yahoo.com Telefon: 033 253 174	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Delila Lisica, MA, asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: delila.lisica@ff.unsa.ba delila.lisica@gmail.com Telefon: 033 253 221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene. Klinički intervju. Opažanje i samoopažanje. Klinička procjena sposobnosti. Neuropsihološka procjena. Procjena ličnosti. Specifičnosti procjene djece. Integracija i interpretacija podataka procjene. Psihološki izvještaj i saopćavanje rezultata procjene.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa procesom kliničke procjene u kontekstu postavljenih ciljeva i psihološke etike. Upoznavanje sa tehnikama provođenja kliničkog intervjuja i opažanja, testova sposobnosti, testova ličnosti i neuropsiholoških testova. Ovladavanje osnovama interpretacije i integracije podataka kliničke procjene, te pisanja psihološkog izvještaja.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o metodama procjene te da će steći bazične vještine u primjeni glavnih metoda procjene, uključujući klinički intervju, opažanje i najčešće koroštene kliničke mjerne instrumente. Očekuje se da će savladati osnove interpretacije i integracije podataka procjene, kao i pisanja psihološkog izvještaja uz poštivanje etičkih principa u kliničkoj procjeni i da će stečene kompetence biti u mogućnosti primijeniti u praksi.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta (napomena: nastavnik zadržava pravo izmjene 20% silabusa)

Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u područje kliničke procjene, predstavljanje plana i programa, literature te načina rada.
2.	Ciljevi i proces kliničke procjene. Etika kliničke procjene.
3.	Klinički intervju.
4.	Opažanje i samoopažanje.
5.	Klinička procjena sposobnosti.
6.	Klinička procjena sposobnosti.
7.	Klinička procjena sposobnosti.
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja</i>
9.	Neuropsihološka procjena.
10.	Procjena ličnosti: objektivni testovi
11.	Procjena ličnosti: objektivni testovi
12.	Procjena ličnosti: projektivni testovi
13.	Specifičnosti kliničke procjene djece i adolescenata.
14.	Integracija podataka kliničke procjene. Psihološki izvještaj i saopćavanje rezultata procjene.
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki / predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="507 456 1465 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama 1</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama 2</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima tokom semestra i na nastavi • Polusemestralna provjera znanja • Integralni pismeni ispit <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen predmet je položen završni ispit. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti do formiranja konačne ocjene.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama 1	20	20%	2.	Aktivnost na vježbama 2	10	10%	3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na vježbama 1	20	20%																						
2.	Aktivnost na vježbama 2	10	10%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biro, M., Butollo, W. (Ur.) (2003). <i>Klinička psihologija</i>. Novi Sad: Katedra za kliničku psihologiju, Ludvig Maximilians Univerzität i Futura publikacije. • Neitzel, M.T., Bernstein, D.A., Milich, A. (2001). <i>Uvod u kliničku psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. • Čeranić, S. (2011). <i>Klinička procjena ličnosti i sposobnosti</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Istočno Sarajevo. • Materijali sa nastave. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Galić, S. (2002). <i>Neuropsihologijska procjena</i>. Naklada Slap. Opća županijska bolnica, Požega. • Hunsley, J., Lee, C.M. (2010). <i>Introduction to Clinical Psychology: An Evidence-Based Approach</i>. John Willey & Sons, Inc. • Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje, peto izdanje</i>. Naklada Slap. Jastrebarsko. • Frick, P.J., Barry, C.T., & Kamphaus, R.W. (2020). <i>Clinical assessment of child and adolescent personality and behavior</i>. Springer. Cham. 																								

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Biološka psihologija 1				
Šifra/kod	FIL PSI 115	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Zimski	Ak. godina	2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 11:00 – 14:00 Petak: 12.00 – 16.00	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Delila Lisica, asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 e-mail: delila.lisica1@gmail.com Telefon: 033/253 221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Unutar nastavnog predmeta obrađivat će se teme: Biološka psihologija kao neuroznanost; Evolucija, genetika i iskustvo: postavljanje pravih pitanja o biologiji ponašanja; Širenje živčanog impulsa i sinaptički prijenos; Šta rade biopsiholozi: istraživačke metode biološke psihologije; Mozgovna oštećenja kod ljudi i modeli na životinjama; Vidni sustav: od oka do kore velikog mozga; Mehanizmi percepcije, svjesnosti i pažnje; Senzomotorički sustav.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Razumijevanje bioloških osnova psihičkih procesa i ponašanja, te upoznavanje s istraživačkim metodama biološke psihologije.				
Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti usvojiti teorijska znanja o biološkim osnovama psiholoških procesa, percepcije, o vidnom i senzomotoričkom sustavu, osnovama genetike, te metodama istraživanja u biološkoj psihologiji. Studenti će usvojiti znanja i moći će razumjeti šta mozgovna oštećenja znače za psihološke funkcije.				
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta					
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja				
Datum					
1.	Uvodno predavanje				
2.	Biološka psihologija kao neuroznanost				
3.	Konvergentno djelovanje i znanstveno zaključivanje Kako biopsiholozi saraduju i kako proučavaju rad mozga?				
4.	Evolucija, genetika i iskustvo				
5.	Širenje živčanog impulsa i sinaptički prijenos				
6.	Šta rade biopsiholozi? Metode proučavanja živčanog sustava				
7.	Šta rade biopsiholozi? Metode proučavanja ponašanja u biološkoj psihologiji				
8.	<i>Polusemestralni ispit</i>				
9.	Mozgovna oštećenja kod ljudi: <u>uzroci mozgovnog oštećenja</u>				
10.	Neuropsihičke bolesti				

11.	Vidni sustav: od od oka do kore velikog mozga																								
12.	Percepcija boja																								
13.	Mehanizmi percepcije, svjesnosti i pažnje																								
14.	Senzomotorički sustav																								
15.	<i>Završni ispit</i>																								
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)																								
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																								
18.																									
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentacije na određenu temu i/ili određenog članka • Aktivnost tokom predavanja i vježbi, esej, studija slučaja • Polusemestralni i završni ispit (polažu se pismeno: online ili u učionici ovisno od epidemiološke situacije) <p>Napomena: Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na polusemestralnom i završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, aktivnost na vježbama i predavanjima), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.</p> <p>Segmente koje tokom semestra nije položio ili ako nije osvojio dovoljno bodova, student polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na vježbama	20	20	2.	Aktivnost na predavanjima	10	10	3.	Polusemestralni ispit	35	35	4.	Završni ispit	35	35	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na vježbama	20	20																						
2.	Aktivnost na predavanjima	10	10																						
3.	Polusemestralni ispit	35	35																						
4.	Završni ispit	35	35																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (E, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pinel, J.P. (2001). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap <p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti biološke psihologije • Sapolsky, R. M. (2017). <i>Behave: The biology of humans at our best and worst</i>. Penguin, 																								
Napomene	<p>Ponašanje na nastavi Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na učenje u cilju dobrobiti</p>																								

svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i pristojnom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi.
2. Dozvoljeno je korištenje računara i tableta. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu, te korištenje mobitela tokom nastave nije dozvoljeno.
3. Nastava će se odvijati u učionici.
4. Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:
 - dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj
 - ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
 - dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
 - fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
 - plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

SILABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku Odsjek za romanistiku Odsjek za slavenske jezike i književnosti Odsjek za historiju Katedra za historiju umjetnosti (Historija umjetnosti – nastavnički smjer) Odsjek za historiju (studijska grupa: Historija i druga studijska grupa) Odsjek za anglistiku (Nastavnički smjer)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 222	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (Izborni na Odsjeku za germanistiku)	ECTS	3
Ciklus studija	I. i II.	Semestar	1. i 3.	Ak. godina	2024./2025.
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente i studentice s temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene naučne discipline, pri čemu je naglasak na pregledu i informaciji, a ne na prikazivanju područja „u dubinu“.				
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta					
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja				
Datum					
1.	Uvodno predavanje				
2.	Naučne metode i pravci u psihologiji				
3.	Biološka psihologija				
4.	Svijest i stanja svijesti				
5.	Razvojna psihologija				
6.	Kognitivna psihologija				
7.	Inteligencija				
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>				
9.	Ličnost				
10.	Motivacija				
11.	Emocije				
12.	Stres				

13.	Psihički poremećaji																				
14.	Socijalna psihologija																				
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>																				
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)																				
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																				
18.																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentacije na određene teme i/ili određenog članka, aktivnost na nastavi • Polusemestralni ispit u osmoj sedmici nastave • Završni ispit u petnaestoj sedmici nastave (polusemestralni i završni ispit polažu se pismeno: online ili u učionici ovisno od epidemiološke situacije) <p>Napomena: Student na polusemestralnom i završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, aktivnost na vježbama i predavanjima), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Segmente koje tokom semestra nije položio ili ako nije osvojio dovoljno bodova, student polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	50	50	2.	Polusemestralni ispit	25	25	3.	Završni ispit	25	25	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
1.	Aktivnost na nastavi	50	50																		
2.	Polusemestralni ispit	25	25																		
3.	Završni ispit	25	25																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koso-Drljević, M. i Muratović, S. (2022). Osnove psihologije. Perfekta: Sarajevo 																				
	<p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Banyard, P. & Grayson, A. (2008). Introducing Psychological Research. Palgrave MacMillan: London • Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti psihologije 																				

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnosti naroda Bosne i Hercegovine) Odsjek za književnosti naroda BiH (Književnosti naroda BiH i bosanski, hrvatski i srpski jezik - nastavnički smjer) Odsjek za slavenske jezike i književnosti (Ruski jezik i književnost – nastavnički smjer i druga studijska grupa)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 222 FIL PSI 409	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II.	Semestar	2.	Ak. godina	2024./2025.
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Maida Koso-Drljević, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	e-mail: maida.koso@ff.unsa.ba Telefon: 033 / 253 125	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente i studentice s temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene naučne discipline, pri čemu je naglasak na pregledu i informaciji, a ne na prikazivanju područja „u dubinu“.				
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta					
Sedmica	Nastavna jedinica / predavanja				
Datum					
1.	Uvodno predavanje				
2.	Naučne metode i pravci u psihologiji				
3.	Biološka psihologija				
4.	Svijest i stanja svijesti				
5.	Razvojna psihologija				
6.	Kognitivna psihologija				
7.	Inteligencija				
8.	<i>Prvi parcijalni ispit</i>				
9.	Ličnost				
10.	Motivacija				
11.	Emocije				
12.	Stres				
13.	Psihički poremećaji				
14.	Socijalna psihologija				
15.	<i>Drugi parcijalni ispit</i>				

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)																				
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																				
18.																					
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentacije na određene teme i/ili određenog članka, aktivnost na nastavi • Polusemestralni ispit u osmoj sedmici nastave • Završni ispit u petnaestoj sedmici nastave (polusemestralni i završni ispit polažu se pismeno: online ili u učionici ovisno od epidemiološke situacije) <p>Napomena: Student na polusemestralnom i završnom ispitu mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, aktivnost na vježbama i predavanjima), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Segmente koje tokom semestra nije položio ili ako nije osvojio dovoljno bodova, student polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se računavaju i bodovi koje je prethodno, kroz ostale aktivnosti, prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	50	50	2.	Polusemestralni ispit	25	25	3.	Završni ispit	25	25	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
1.	Aktivnost na nastavi	50	50																		
2.	Polusemestralni ispit	25	25																		
3.	Završni ispit	25	25																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koso-Drljević, M. i Muratović, S. (2022). Osnove psihologije. Perfekta: Sarajevo 																				
	<p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Banyard, P. & Grayson, A. (2008). Introducing Psychological Research. Palgrave MacMillan: London • Članci objavljeni u različitim časopisima iz oblasti psihologije 																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PEDAGOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I				
Šifra/kod	FIL PSI 146	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Denita Tuće, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/253-174	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetice@hotmail.com Telefon: 033/253-221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s ciljevima i problemima razvojne psihologije; povijesnim temeljima i filozofskim korijenima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja i razvojnim teorijama (Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem osnovnih razvojnih teorija, te steći znanje o određenim istraživačkim metodama u razvojnoj psihologiji.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Temeljne zakonitosti razvoja.
3.	Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije. Pioniri dječije psihologije.
4.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji.
5.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura).
6.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
7.	Razvojne teorije: teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner) i etološki pristup (Bowlby, Lorentz).
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja studenata.</i>
9.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
10.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget, Kohlberg).
11.	Prenatalni razvoj. Faze prenatalnog razvoja.
12.	Biološki kontekst razvoja: genetski poremećaji.
13.	Teratogeni i štetni faktori u prenatalnom razvoju. Prevencija, otkrivanje i liječenje urođenih poremećaja.
14.	Novorođenče: karakteristike i značaj identifikacije određenih nepravilnosti.
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 562 1430 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1.</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2:</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni (integralni) ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (samostalni praktični zadaci i polusemestralna provjera znanja), te polaganjem završnog (integralnog) ispita.</p> <p>Napomena:</p> <p>U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja. Bodovi koje student osvoji na polusemestralnoj provjeri znanja, kao i bodovi koje osvoji na samostalnim praktičnim zadacima bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Završni (integralni) ispit student polaže u predviđenim ispitnim terminima. Kriterij prolaznosti za završni ispit je 55%. Student koji je položio završni ispit i koji je, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljio kriterij prolaznosti od 55%, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja, odnosno, ukupnog broja bodova na kolegiju.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1.	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2:	10	10	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni (integralni) ispit	50	50	5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Samostalni praktični zadatak 1.	10	10																										
2.	Samostalni praktični zadatak 2:	10	10																										
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																										
4.	Završni (integralni) ispit	50	50																										
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove. manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 2. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 3. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 5. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 6. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PEDAGOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA II				
Šifra/kod	FIL PSI 237	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Razvojna psihologija I FIL PSI 146				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/253-174	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetice@hotmail.com Telefon: 033/253-221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s motoričkim razvojem, razvojem govora i pojma o sebi, ranim socijalnim i emocionalnim razvojem, prosocijalnim i agresivnim ponašanjem, razvojem spolnih uloga, te odnosima sa vršnjacima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje tradicionalnih i savremenih načela i koncepata različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni) i njihove međuovisnosti.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Očekuje se da će student ovladati razumijevanjem različitih aspekata razvoja i njihovog međuodnosa od rođenja do kraja adolescencije, te integrirati spoznaje o biološkim i okolinskim faktorima razvoja.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student moći primijeniti spoznaje o normativnom razvoju u razumijevanju specifičnosti individualnog funkcioniranja.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim pitanjima razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Uvodno predavanje, upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Dojenačka dob, rano i srednje djetinjstvo: osnovna obilježja razvoja iz perspektive različitih razvojnih teorija.
3.	Motorički razvoj.
4.	Dječiji crtež.
5.	Kognitivni razvoj. Razvoj govora. Razvoj pojma o sebi.
6.	Rani socijalni i emocionalni razvoj: temperament.
7.	Rani socijalni i emocionalni razvoj: privrženost.
8.	<i>Polusestralna provjera znanja studenata.</i>
9.	Moralni razvoj. Prosocijalno ponašanje i agresija.
10.	Odnosi s vršnjacima. Prijateljstvo.
11.	Razvoj spolnih uloga i spolno tipiziranje. Androginost.
12.	Osnovna obilježja razvoja u adolescenciji: tjelesni, kognitivni i socio-emocionalni aspekti razvoja.
13.	Osnovna obilježja razvoja u adolescenciji: produžena adolescencija ili odraslost u nastajanju - nova faza razvoja?
14.	Uloga roditelja u poticanju razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 562 1430 965"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1.</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2.</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni (integralni) ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>8.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (samostalni praktični zadaci i polusemestralna provjera znanja), te polaganjem završnog (integralnog) ispita.</p> <p>Napomena:</p> <p>U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja. Bodovi koje student osvoji na polusemestralnoj provjeri znanja, kao i bodovi koje osvoji na samostalnim praktičnim zadacima bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Završni (integralni) ispit student polaže u predviđenim ispitnim terminima. Kriterij prolaznosti za završni ispit je 55%. Student koji je položio završni ispit i koji je, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljio kriterij prolaznosti od 55%, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja, odnosno, ukupnog broja bodova na kolegiju.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1.	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2.	10	10	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni (integralni) ispit	50	50	5.				6.				7.				8.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Samostalni praktični zadatak 1.	10	10																																						
2.	Samostalni praktični zadatak 2.	10	10																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																																						
4.	Završni (integralni) ispit	50	50																																						
5.																																									
6.																																									
7.																																									
8.																																									
Ukupno: 100 bodova			100%																																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																								

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M. M. i Miller, S. A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Hwang, P. i Nilsson, B. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet. 3. Piaget, J. i Inhelder, B. (1986). <i>Intelektualni razvoj djeteta</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOGIJA RODITELJSTVA				
Šifra/kod	FIL PSI 461	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	2.	Semestar	2.	Ak. godina	2024./25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Denita Tuče, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033- 253-174	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>2</u>	seminar <u>0</u>	vježbe <u>0</u>		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s osnovnim pojmovima i najznačajnijim teorijama i modelima iz psihologije roditeljstva, te razumjeti složenost i važnost uloge majke i oca u savremenim društvenim okolnostima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s pojmovima roditeljstvo, majčinstvo i očinstvo, dimenzijama i stilovima roditeljskog ponašanja, klasičnim i savremenim teorijama i modelima roditeljstva, te utjecajem roditeljskog ponašanja na dječije ponašanje i razvoj. Kroz nastavni kolegij biti će obrađena uloga obitelji u razvoju djece (obiteljska struktura i procesi, uloga braće i sestara), poželjnost roditeljstva i vrijednost djeteta (teorije socijalizacije za fertilitet, neplodnost i život bez djece), te roditeljstvo u specifičnim okolnostima.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog nastavnog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student ovladati razumijevanjem snaga i nedostataka teorija roditeljstva, te steći spoznaje o ulozi roditeljskog ponašanja na razvoj u djetinjstvu i adolescenciji. Također, očekuje se da će student ovladati razumijevanjem specifičnosti savremenog roditeljstva i roditeljstva u specifičnim okolnostima.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student kroz sadržaje kolegija biti osposobljen za praktičnu primjenu stečenog znanja i promoviranje optimalnih roditeljskih ponašanja u budućem profesionalnom radu.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost da integrira stečeno znanje iz područja psihologije roditeljstva i produbi razumijevanje ove oblasti psihologije. Također, očekuje se da će student steći kompetencije da svoje znanje podigne na viši nivo i kontinuirano razvija sopstvene vještine, kroz samostalno učenje i razvoj.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Roditeljstvo, majčinstvo i očinstvo.
3.	Specifični doprinos očevog bavljenja djetetom.
4.	Dimenzije i stilovi roditeljskog ponašanja. Pregled najznačajnijih teorija i modela roditeljstva.
5.	Tranzicija u roditeljsku ulogu i faze roditeljstva. Odnosi između roditeljske i drugih životnih uloga.
6.	Dobro roditeljstvo u različitim razdobljima djetetova razvoja. Savremeno roditeljstvo.
7.	Izazovi roditeljstva u digitalnom dobu.
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja studenata.</i>
9.	Rađanje djece u obitelji.
10.	Fertilitetna motivacija: odlučivanje za rađanje ili apstinencija od djece.
11.	Utjecaj obitelji na razvoj djece.
12.	Roditeljstvo u specifičnim okolnostima: roditeljstvo u kasnijim godinama; maloljetni roditelji.
13.	Studentske prezentacije.
14.	Studentske prezentacije.
15.	Studentske prezentacije.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadatak), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 477 1433 842"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni (integralni) ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (samostalni praktični zadatak, seminarski rad i polusemestralna provjera znanja), te polaganjem završnog (integralnog) ispita.</p> <p>Napomena:</p> <p>U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja. Bodovi koje student osvoji na polusemestralnoj provjeri znanja, kao i bodovi koje osvoji na seminarskom radu i samostalnom praktičnom zadatku bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Završni (integralni) ispit student polaže u predviđenim ispitnim terminima. Kriterij prolaznosti za završni ispit je 55%. Student koji je položio završni ispit i koji je, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljio kriterij prolaznosti od 55%, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja, odnosno, ukupnog broja bodova na kolegiju.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak	10	10	2.	Seminarski rad	10	10	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni (integralni) ispit	50	50	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak	10	10																																		
2.	Seminarski rad	10	10																																		
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																																		
4.	Završni (integralni) ispit	50	50																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čudina-Obradović, M. i Obradović, J. (2006). <i>Psihologija braka i obitelji</i>. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga (određena poglavlja) 2. Tuće, Đ. (2024). <i>Savremena shvatanja očinstva i očeve uloge u životu djeteta</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet (određena poglavlja) 3. Tuće, Đ., Hasanbegović-Anić, N., Bašić, D. (2021). <i>Psihosocijalni aspekti hraniteljstva</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet (određena poglavlja)
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Delač Hrupelj, J., Miljković, D. i Lugomer Armano G. (2000). <i>Lijepo je biti roditelj</i>. Zagreb: Creativa. 2. Hoghugh, M. i Long, N. (Eds.). (2005). <i>Handbook of parenting: Theory, research and practice</i>. SAGE. 3. Bornstein, M.H. (2002). <i>Handbook of parenting</i>. Vol. 1-5. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 4. Brooks, J.B. (2001). <i>Parenting</i> (3rd ed). Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co. 5. Martin, C.A. i Colbert, K.K. (1997). <i>Parenting: A life span perspective</i>. New York: McGraw-Hill.
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA 2				
Šifra/kod	FIL PSI 212	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	III	Akademski godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Kognitivna psihologija 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. sci. Mirna Marković, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00 -13:00 Utorak: 12.00 - 14.00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: <ul style="list-style-type: none">• Jezik: priroda i usvajanje. Jezik u kontekstu.• Mišljenje.• Rješavanje problema. Teorije i modeli procesa rješavanja problema.• Ekspertnost. Teorije ekspertnosti.• Kreativno mišljenje. Inovativnost.• Prosuđivanje i donošenje odluka.• Deduktivno i induktivno rezoniranje.• Metakognicija.• Naučno mišljenje i rezoniranje.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim kognitivnim procesima u reprezentaciji i organizaciji znanja, mišljenju, rješavanju problema, ekspertnosti, kreativnosti, odlučivanju i rezoniranju, kao i sa teorijama i modelima koji ih objašnjavaju te metodologijom naučnih istraživanja koja se koriste u njihovom izučavanju. Stjecanje znanja neophodnih za praćenje drugih kolegija i osposobljavanje studenata za samostalno praćenje novih dostignuća iz nevedenih oblasti kognitivne psihologije.				

Ishodi učenja	<p>Znanje: Opisati načine reprezentacije i organizacije znanja. Usporediti različite teorije usvajanja jezika i objasniti osnovna obilježja jezičnog procesiranja. Objasniti osnovne koncepte mišljenja. Znanje o vrstama problema i procesu rješavanja problema. Analizirati proces rješavanja problema. Razumijevanje ekspertnosti. Znanje o kreativnom mišljenju. Primijeniti osnovne principe logike i teorije vjerojatnosti na jednostavne zadatke. Objasniti kako heuristike mogu dovesti do pogrešnih zaključaka i odluka. Objasniti vlastite metakognitivne procese. Analizirati metodološke aspekte istraživanja iz kognitivne psihologije. Objasniti naučno mišljenje i rezoniranje.</p> <p>Vještine: Samostalna primjena znanja iz navedenih tematskih jedinica u razumijevanju i objašnjenju različitih fenomena ljudske kognicije.</p> <p>Kompetencije: Osposobljavanje studenata za praćenje drugih kolegija kao i za samostalno praćenje novih dostignuća iz nevedenih oblasti. Očekuje se da će studenti biti u stanju definisati hipoteze za bazične i primijenjenje istraživačke probleme iz domena kognitivne psihologije te primijeniti odgovarajuću metodologiju istraživanja za njihovo testiranje.</p>
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijski susret.
2.	Jezik - impresivna ljudska djelatnost (I dio)
3.	Jezik - impresivna ljudska djelatnost (II dio)
4.	Rješavanje problema.
5.	Teorije i modeli procesa rješavanja problema.
6.	Ekspertnost. Teorije ekspertnosti.
7.	Kreativnost ¹
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Mišljenje. Vrste mišljenja. Normativni, deskriptivni i preskriptivni modeli.
10.	Prosuđivanje i donošenje odluka (I dio)
11.	Prosuđivanje i donošenje odluka (II dio)
12.	Deduktivno i induktivno rezoniranje.
13.	Racionalno mišljenje. Metakognicija.
14.	Naučno mišljenje i rezoniranje.
15.	Završna razmatranja i evaluacija gradiva.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja); interaktivna nastava; analitički i demonstracioni pristup; rad u parovima; diskusije u malim i velikim grupama; kooperativno učenje.																																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta/ice se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 580 1390 1028"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na seminarskoj nastavi (timski projektni zadatak)</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/ice postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi (5%) <ul style="list-style-type: none"> ○ Student/ica može ostvariti dodatne bodove kroz učešće u istaknutu aktivnost u nastavi. • Aktivnost na seminarskoj nastavi (timski projektni zadatak) (15%) <ul style="list-style-type: none"> ○ U skladu sa uputama dobivenim na nastavi, studenti rade na projektnom zadatku u okviru teme koju sami delegiraju ili u saradnji sa predmetnim nastavnikom. Finalizacija ove aktivnosti se očituje u pripremi i predaji pisanog izvještaja koji se, u skladu sa unaprijed dogovorenim terminom, prezentira pred auditorijem. • Polusemestralna provjera znanja (30%) • Završni ispit (50%) – integralni ispit <p>U osmoj sedmici studenti pristupaju polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi se računavaju u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen nastavni kolegij je položen završni ispit u okviru kojeg student/ica mora zadovoljiti kriterij prolaznosti od 55%. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Studenti koji su položili završni ispit i koji su, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljili kriterij prolaznosti od 55%, završili su svoje obaveze prema nastavnom kolegiju.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5	2.	Aktivnost na seminarskoj nastavi (timski projektni zadatak)	15	15	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni ispit		50																	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5																																						
2.	Aktivnost na seminarskoj nastavi (timski projektni zadatak)	15	15																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																																						
4.	Završni ispit		50																																						
Ukupno:			100%																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje																																								

¹ U ovoj sedmici studenti imaju terenske vježbe u okviru timskog projektnog zadatka.

	<p>se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sternberg, R. J. (2005). <i>Kognitivna psihologija</i>. Jastrebarsko <p>Dodatna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kostić, A. (2010). <i>Kognitivna psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. • Anderson, J.R. (2005). <i>Cognitive psychology and its implication (6th ed)</i>. Word Publisher, New York. • Gobet, F., Chassy, P. I Bilalić, M. (2011). <i>Foundations of cognitive psychology</i>. The McGraw-Hill Companies, London. • Goldstein, E. B. (2014). <i>Cognitive psychology: Connecting mind, research and everyday experience</i>. Nelson Education. • Baron, J. (2000). <i>Thinking and deciding</i>. Cambridge University Press. • Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PRIMIENJENA KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 417	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavno g predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. sci. Mirna Marković, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 Email: mirna.markovic@ff.unsa.ba mirna.markovicpsi@gmail.com Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00-13:00 Utorak: 12.00 - 14.00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Apsolviranje kolegija <i>Primijenjena kognitivna psihologija</i> studentima omogućava razvoj kompetencija u oblasti psihologije koja primjenu svojih spoznajnih resursa ima u najrazličitijim oblastima ljudskog djelovanja. U okviru ovog kolegija studenti uče kako, kao primijenjeni kognitivni psiholog, aplicirati znanje o ljudskim kognitivnim, senzornim i motoričkim sposobnostima u svakodnevnoj praksi. Sticanje znanja i razvoj vještina tokom ovog kolegija studentima daje dobar poticaj i za praćenje drugih kolegija na drugom ciklusu studija, posebno iz oblasti kognitivne i industrijske/organizacijske psihologije. Kroz različite oblike rada, posebno u okviru vježbi, studenti će razvijati znanja i vještine koje će moći iskoristiti za bolju samoprezentaciju na tržištu rada te u svrhu daljnjeg razvoja vještina zapošljivosti.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati studente sa područjima primjene kognitivne psihologije. 2. Razvijati kod studenata vještine identifikacije a zatim i integracije teorijskih i empirijskih spoznaja iz kognitivne psihologije u svakodnevnici.
Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identificirati, opisati i objasniti ključne koncepte i teorije povezane sa primijenjenom kognitivnom psihologijom. 2. Navesti područja primjene kognitivne psihologije. 3. Objasniti sličnosti i razlike između laboratorijskog pristupa pamćenju i istraživanja svakodnevnog pamćenja. 4. Objasniti osnovne rezultate istraživanja svakodnevnog pamćenja. 5. Opisati faktore koji utiču na svjedočenje očevidaca. 6. Navesti domene primjene rezultata istraživanja ljudskog prosuđivanja i odlučivanja. 7. Navesti kognitivne promjene u starijoj dobi. 8. Opisati postupke za unapređivanje kognitivnih funkcija. 9. Opisati osnovne aspekte interakcije čovjek-računar. 10. Opisati neuralne korelate kognitivnih procesa i funkcija. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znanstvenog rezoniranja i povezivanja teorijskih spoznaja i empirijskih nalaza u oblasti primijenjene kognitivne psihologije. 2. Kritičkog promišljanja trenutnih prilika u istraživanjima iz oblasti primijenjene psihologije. <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sudjelovati u osmišljavanju idejnih ergonomskih rješenja u dizajniranju radnog okruženja. 2. Preuzeti dio odgovornosti u kreiranju efikasnih radnih timova u modernim organizacijama, koristeći se znanjem o kolektivnoj inteligenciji i načinu njenog mjerenja. 3. Savjetovati rukovodstvo i stručnjake, koji se bave funkcijom upravljanja ljudskim potencijalima, u stvaranju psiholoških pretpostavki za mijenjanje navika i rutina u radnoj organizaciji.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	PREDAVANJA: Uvodno predavanje. VJEŽBE: Uvodne vježbe.
2.	PREDAVANJA: Temeljna i primijenjena kognitivna psihologija. VJEŽBE: Temeljna i primijenjena kognitivna psihologija – identifikacija interesnih područja studenata.
3.	PREDAVANJA: Laboratorijski eksperiment i terenska istraživanja. VJEŽBE: Organizacija rada u okviru grupnog projektnog zadatka.
4.	PREDAVANJA: Psihologija pamćenja i metakognicija – praktične implikacije i primijenjena istraživanja. VJEŽBE: Pamćenje u svakodnevnom životu (autobiografsko pamćenje, vjerodostojnost svjedočenja očevidaca, kognitivni intervju, fotografski zapis događaja).
5.	PREDAVANJA: Prepoznavanje lica; Kognicija i starenje. VJEŽBE: Evaluacija do tog trenutka realiziranog posla svake grupe u okviru njihovih projektnih zadatka (povratne informacije o učinkovitosti; prijedlozi za unapređenje strukture i plana rada u nastavku semestra).
6.	PREDAVANJA: Radno pamćenje i kognitivni inženjering u interakciji čovjek-kompjuter. VJEŽBE: Hibridni kognitivni model i Covid 19.
7.	PREDAVANJA: Terenska nastava. VJEŽBE: Terenske vježbe.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata – Prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Poboljšanje kognitivnih funkcija. VJEŽBE: Neuralni korelati kognitivnih procesa i funkcija.
10.	PREDAVANJA: Arhitektura radnog mjesta budućnosti: primjena kognitivne neuroznanosti u dizajniranju radnog okruženja. (Mjesto psihologa u multidisciplinarnim dizajnerskim timovima) VJEŽBE: Prezentacija grupnog projektnog zadatka (1. dio)
11.	PREDAVANJA: Mjerenje kolektivne inteligencije - perspektiva u izgradnji efikasnih radnih timova u modernim organizacijama. VJEŽBE: Prezentacija grupnog projektnog zadatka (2. dio)

12.	PREDAVANJA: Kako radna organizacija uči? Razumijevanje međudejstva kognitivnih (individualnih) i socijalnih mehanizama u procesima mijenjanja navika i rutina u organizaciji VJEŽBE: Prezentacija grupnog projektne zadatka (3. dio)
13.	PREDAVANJA: Prosuđivanje i donošenje odluka VJEŽBE: Prezentacija grupnog projektne zadatka (4. dio)
14.	PREDAVANJA: Završna razmatranja i evaluacija gradiva. VJEŽBE: Osvrt na realizirane projektne zadatke.
15.	Druga semestralna provjera znanja studenata - Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U skladu sa specifičnostima sadržaja koji će biti obuhvaćen na pojedinačnim predavanjima i vježbama, nastava će se u okviru ovog kolegija realizirati kroz <i>frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada</i> , pri čemu će biti korištene sljedeće metode nastavnog rada: verbalno-tekstualne (<i>analiza teksta, usmeno izlaganje, diskusija u manjim i većim grupama</i>), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (<i>realizacija projektne zadatka</i>).
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>redni broj</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>broj bodova</th> <th>učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka</td> <td></td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Prva polusmestralna provjera znanja</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>0*</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>100</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	redni broj	Elementi praćenja	broj bodova	učešće u ocjeni (%)	1	Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka		20	4	Prva polusmestralna provjera znanja		40	5	Druga polusemestralna provjera znanja		40		Završni ispit		0*		Ukupno	100	100	
redni broj	Elementi praćenja	broj bodova	učešće u ocjeni (%)																							
1	Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka		20																							
4	Prva polusmestralna provjera znanja		40																							
5	Druga polusemestralna provjera znanja		40																							
	Završni ispit		0*																							
	Ukupno	100	100																							
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka Koristeći se uputama dobivenim tokom nastave, studenti će u prvom dijelu semestra raditi u timovima i na istraživanju određene teme koju će prezentirati u drugom dijelu semestra. Rad na ovom zadatku je kontinuiran i evaluira se po okončanju svake od predviđenih faza. Evaluacija ima za cilj voditi studente prema željenim ciljevima – izradi kvalitetnog sadržaja koji će biti uspješno prezentiran, ali i unapređenju kompetencija studenata za upravljanje manjim projektom. Provjere znanja 40% + 40% (Polusemestralne provjere znanja 8. i 15. sedmica) <ul style="list-style-type: none"> Završni ispit za studente/ice koji ne završe obaveze sa 15. sedmicom nastave. 																									

	<p>Važne napomene:</p> <ul style="list-style-type: none"> – U skladu sa Zakonom o viskom obrazovanju, prvi parcijalni ispit (prva polusemestralna provjera znanja) obuhvata gradivo obrađeno do osme sedmice nastave, dok će drugim parcijalnim ispitom (drugom polusemestralnom provjerom znanja) biti obuhvaćeno gradivo obrađeno od devete sedmice nastave do kraja semestra. – U skladu sa prijedlogom Odsjeka za psihologiju, student/ica je obavezan/a osvojiti minimalno 55% od ukupnog broja bodova na testu da bi položio/la test i imao/la mogućnost osvojiti procenete definirane silabusom za ovaj nastavni kolegij. – Student/ica koji je pristupio/la prvom parcijalnom ispitu (prvoj polusemestralnoj provjeri znanja) i nije zadovoljio/la kriterij od 55% na ovoj provjeri znanja ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu (drugoj polusemestralnoj provjeri znanja), te oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95- 100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esgate i sur. (2005). An introduction to applied cognitive psychology. Psychology Press <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Bridger, R.S. (2003). Introduction to ergonomics. Taylor & Francis 3. Kroemer, K. H. (2008). <i>Fitting the human: Introduction to ergonomics</i>. CRC Press. 4. Loftus, E. (1996). <i>Eyewitness testimony</i>. Harvard University Press. 5. Smyth i sur. (1987). <i>Cognition in action</i>. London: Lawrence Erlbaum 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike

Napomene

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj;
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije;
3. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
4. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
5. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
6. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajati neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
7. plagirati radove tako što će (1) propustiti da stavi direktne znake navoda i izvor ili (2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOLOŠKI UGOVOR U RADNIM ORGANIZACIJAMA				
Šifra/kod	FIL PSI 565	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavno g predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. sci. Mirna Marković, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 Email: mirna.markovic@ff.unsa.ba mirna.markovicpsi@gmail.com Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10:00-13:00 Utorak: 12.00 - 14.00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj ovog izbornog kolegija osmišljen je tako da pruži studentima detaljniji uvid u niz aktuelnih tema iz oblasti upravljanja ljudskim potencijalima, otkrivajući studentima sasvim autentičnu, u praksi sve više cijenjenu, psihološku perspektivu – perspektivu upravljanja u radnim organizacijama uz pomoću psihološkog ugovora. Između ostalih, u okviru ovog kolegija studenti će izučavati sljedeće tematske cjeline: Formiranje psihološkog ugovora kao mentalnog modela radnog odnosa; Vrste psihološkog ugovora; Akademski psihološki ugovor; Ispunjenost, povreda i prekršaj psihološkog ugovora; Povreda psihološkog ugovora kao gubitak nad kojim se tuguje; Posljedice povrede psihološkog ugovora na stavove i radno ponašanje zaposlenih; Upravljanje ljudskim potencijalima uz pomoć psihološkog ugovora itd. Aktivnim praćenjem i participacijom u aktivnostima predviđenim ovim nastavnim kolegijem, očekuje se da će studenti biti u prilici dodatno osnažiti opšte i specifične kompetencije u oblasti organizacijske psihologije (psihologije rada), što će im pomoći u daljnoj izgradnji budućeg profesionalnog identiteta i jasnijem pozicioniranju njihove uloge na tržištu poslova.</p>				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazati na ulogu psihološkog ugovora u kreiranju efikasnog menadžmenta ljudskim potencijalima u savremenim uslovima poslovanja. 2. Podučiti studente teorijama i modelima odnosa faktora na poslu (i izvan posla) i varijabli ishoda, na temelju kojih je moguće razumjeti nastanak i promjene u sadržaju psihološkog ugovora kao i posljedice njegove povrede. 3. Prikazati ulogu i značaj psihologa u uspostavljanju i održavanju pozitivnog psihološkog ugovora u radnim organizacijama. 4. Osposobiti studente za kompetentno tumačenje rezultata referentnih istraživanja u ovoj oblasti i razumijevanje njihove aplikativne vrijednosti u savremenom poslovnom okruženju.
Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti ključne koncepte, teorijske pristupe i empirijske nalaze iz oblasti istraživanja psihološkog ugovora, te evaluirati njihovu prikladnost u odnosu na različite organizacijske kontekste. 2. Razumjeti povezanost percipirane povrede psihološkog ugovora između zaposlenika i rukovodstva (poslodavca) sa stavovima i radnim ponašanjem zaposlenih. 3. Uvidjet povezanost između psihološkog ugovora, s jedne, i nekih značajnih varijabli ishoda (poput npr. unapređenja brenda/znaka poslodavca, privlačenja i zadržavanja talenata, odgovornog građanskog ponašanja zaposlenika i dr.) s druge strane. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U konkretnom radnom okruženju najprije prepoznati a zatim i planirati konkretne mjere kojim će se nastojati utjecati na prisutnost faktora povezanih sa percepcijom o postojanju povrede psihološkog ugovora i emocionalnom reakcijom na tu povredu. 2. Osmisliti plan interventnih mjera u upravljanju ljudskim potencijalima uvažavajući idiosinkratičnu prirodu psihološkog ugovora zaposlenika. 3. Argumentirati značaj uloge organizacijskog psihologa u kreiranju ključnih pretpostavki za izgradnju pozitivnog psihološkog ugovora u organizacijama. <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osmisliti i primijeniti istraživački nacrt u proučavanju psihološkog ugovora u radnim organizacijama, zadržavajući kritički odnos u interpretaciji i primjeni znanstvene metodologije u ovoj oblasti. 2. Koristeći se znanjem u oblasti psihološkog ugovora i vještinama stečenim tokom nastave iz ovog kolegija moći osmisliti, argumentovano prezentirati i realizirati organizacijske interventne mjere koje će doprinijeti oblikovanju pozitivnih stavova prema poslu i poželjnog radnog ponašanja zaposlenih. 3. Primijeniti znanje iz ove oblasti koje će studentima omogućiti profesionalan pristup u kreiranju psihološkog ugovora prikladnog određenoj radnoj situaciji (npr. student/ica će na temelju detaljnih uputa i saznanja koja je stekao/la tokom kolegija moći predložiti strukturu i sadržaj psihološkog ugovora sa svojim mentorom na završnom diplomskom radu na kojem se može temeljiti njihova saradnja tokom procesa izrade diplomske radnje) 4. Savjetovati rukovodstvo i stručnjake, koji se bave funkcijom upravljanja ljudskim potencijalima, u jasnijem pozicioniranju njihove uloge u u izgradnji i

	očuvanju pozitivne klime, i kulture povjerenja i pravednosti u radnoj organizaciji.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	PREDAVANJA: Uvodno predavanje, SEMINAR: Uvodne vježbe.
2.	PREDAVANJA: Psihološki ugovor – istorijska perspektiva i definicije. SEMINAR: Psihološki ugovor vs. formalno-pravni ugovor – odmjeravanje moći utjecaja na oblikovanje ponašanja zaposlenika.
3.	PREDAVANJA: Vrste psihološkog ugovora. SEMINAR: Relacijski, transakcijski, uravnoteženi, ideološki i tranzicijski psihološki ugovor.
4.	PREDAVANJA: Psihološki ugovor kao mentalni model radnog odnosa (anticipatorna, rana i kasna socijalizacijska faza u razvoju psihološkog ugovora) SEMINAR: Akademski psihološki ugovor: uvjerenja i očekivanja.
5.	PREDAVANJA: Kako dolazi do povrede psihološkog ugovora? SEMINAR: Studentski psihološki ugovor.
6.	PREDAVANJA: Relevantnost psihološkog ugovora za praksu upravljanja ljudskim potencijalima. SEMINAR: Organizacija rada u okviru individualnog/grupnog projektnog zadatka.
7.	PREDAVANJA: Realizacija terenskog zadatka, SEMINAR: Realizacija terenskog zadatka.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata – Prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Koje su posljedice povrede psihološkog ugovora na individualnom i organizacijskom nivou? (I dio) - <i>zadovoljstvo poslom i odanost organizaciji.</i> SEMINAR: Rukovođenje uz pomoć psihološkog ugovora: Koje su posljedice nezadovoljstva zaposlenika i da li ih je moguće prevenirati?; Da li je isplativo biti isuviše odan organizaciji?
10.	PREDAVANJA: Koje su posljedice povrede psihološkog ugovora na individualnom i organizacijskom nivou? (II dio) – <i>cinizam i napuštanje organizacije.</i> SEMINAR: Rukovođenje uz pomoć psihološkog ugovora: cinizam: stav. vs. osobina ličnosti – koja „istina“ više ohrabruje u praksi upravljanja ljudskim potencijalima?; Koliko su otkazi zaista „zarazni“?

11.	<p>PREDAVANJA: Uloga menadžmenta ljudskim potencijalima u upravljanju povredom psihološkog ugovora: bolje je spriječiti nego liječiti.</p> <p>SEMINAR: Organizacijska kultura; regrutacija, selekcija i organizacijska socijalizacija zaposlenih; praćenje radne učinkovitosti i sistem plata i beneficija.</p>
12.	<p>PREDAVANJA: Šta nakon povrede? Povreda psihološkog ugovora kao gubitak nad kojim se tuguje.</p> <p>SEMINAR: Prezentacija individualnog/grupnog projektnog zadatka (1. dio)</p>
13.	<p>PREDAVANJA: Bolna žarišta psihološkog ugovora: 3P – Pravednost, Podrška i Povjerenje.</p> <p>SEMINAR: Prezentacija individualnog/grupnog projektnog zadatka (1. dio)</p>
14.	<p>PREDAVANJA: Studija slučaja – upravljanje pomoću psihološkog ugovora.</p> <p>SEMINAR: Prezentacija individualnog/grupnog projektnog zadatka (2. dio)</p>
15.	<p>PREDAVANJA: Završna razmatranja – sistematizacija gradiva obuhvaćenog nastavnim kolegijem.</p> <p>SEMINAR: Osvrt na realizaciju grupnog projektnog zadatka.</p>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>U skladu sa specifičnostima sadržaja koji će biti obuhvaćen na pojedinačnim predavanjima i seminarima, nastava će se u okviru ovog kolegija realizirati kroz <i>frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada</i>, pri čemu će biti korištene slijedeće metode nastavnog rada: verbalno-tekstualne (<i>analiza teksta, usmeno izlaganje, diskusija u manjim i većim grupama</i>), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (<i>realizacija projektnih zadataka</i>).</p>
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>redni broj</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>broj bodova</th> <th>učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td>Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka</td> <td></td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td></td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno</td> <td></td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada i prezentacija izvještaja u okviru individualnog/grupnog projektnog zadatka (20%) <ul style="list-style-type: none"> Koristeći se uputama dobivenim tokom nastave, studenti će u prvom dijelu semestra raditi u timovima ili individualno (u zavisnosti od broja kandidata koji odaberu slušati ovaj izborni kolegij) na istraživanju određene teme koju će prezentirati u drugom dijelu semestra. Rad na ovom zadatku je kontinuiran i evaluira se po okončanju svake od predviđenih faza. Evaluacija ima za cilj voditi studente prema željenim ciljevima – izradi kvalitetnog sadržaja koji će biti uspješno prezentiran, ali i unapređenju kompetencija studenata za upravljanje manjim projektom. Polusemestralna provjera znanja (30%) Završni ispit (50%) 	redni broj	Elementi praćenja	broj bodova	učešće u ocjeni (%)	2	Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka		20	3	Polusemestralna provjera znanja		30	4	Završni ispit		50		Ukupno	
redni broj	Elementi praćenja	broj bodova	učešće u ocjeni (%)																	
2	Izrada i prezentacija izvještaja u okviru grupnog projektnog zadatka		20																	
3	Polusemestralna provjera znanja		30																	
4	Završni ispit		50																	
	Ukupno		100																	

	<p>Važne napomene:</p> <p>U osmoj sedmici studenti pristupaju polusemestralnoj provjeri znanja, a osvojeni bodovi se uračunavaju u ukupan zbir bodova na kolegiju. Uslov za položen nastavni kolegij je položen završni ispit u okviru kojeg student/ica mora zadovoljiti kriterij prolaznosti od 55%. Uz položen završni ispit, bodovima ostvarenim na ispitu pridružuju se bodovi ostvareni u ostalim segmentima aktivnosti do formiranja konačne ocjene. Dakle, nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Studenti koji su položili završni ispit i koji su, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljili kriterij prolaznosti od 55%, završili su svoje obaveze prema nastavnom kolegiju.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95- 100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Marković, M. (2023). <i>Psihološki ugovor: implikacije za praksu upravljanja ljudskim potencijalima u visokoobrazovnom kontekstu</i>. Sarajevo; Zagreb: Buybook. ➤ Conway, N. i B.R. Briner (2005). <i>Understanding psychological contract at work: A critical evaluation of theory and research</i>. Oxford: Oxford University Press. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cropanzano, R., and Molina, A. (2015). <i>Organizational justice</i>. U James D. Wright (Ur.), <i>The International Encyclopedia of Social and Behavioral Sciences, Second Edition</i>. Oxford, UK: Elsevier Press ➤ Robbins, S.P., Judge, T.A (2009). <i>Organizacijsko ponašanje</i>. Naklada Mate d.o.o. Zagreb ➤ Rousseau, D. M. (1995). <i>Psychological Contracts in Organizations: Understanding Written and Unwritten Agreements</i>, Thousand Oaks, California, Sage Publications, Inc. ➤ Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.

Napomene	<p><i>Akademski integritet i iskrenost</i></p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none">1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj;2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije;3. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba4. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate5. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti6. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajati neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata7. plagirati radove tako što će (1) propustiti da stavi direktne znake navoda i izvor ili (2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja.
----------	--

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Socijalna psihologija 1				
Šifra/kod	Fil PSI 313	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	V	Akademski godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr Nina Hadžiahmetović, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; Vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija izučavaju se sljedeće nastavne cjeline: Predmet i razvoj socijalne psihologije. Definicija socijalne psihologije. Metode istraživanja u socijalnoj psihologiji. Etička pitanja u socijalno-psihološkim istraživanjima. Agensi socijalizacije. Socijalna zavisnost i socijalni utjecaji. Oblici socijalnog utjecaja. Konformizam. Agresivno ponašanje. Prosocijalno ponašanje. Međuljudska privlačnost. Primjena socijalne psihologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je razumijevanje socijalnog konteksta pojedinca i njegovog odnosa prema kontekstu. Također, cilj je podučiti studente klasičnim istraživanjima o socijalnom utjecaju koja su revolucionalizirala spoznaje u socijalnoj psihologiji. Pored toga, cilj je i podučiti studente istraživačkim metodama u socijalnoj psihologiji i adekvatnom izboru metode koja će odgovoriti na socijalno-psihološki problem. Dodatno, kolegij ima za cilj obraditi odabrane teme iz socijalne psihologije: agresivno ponašanje, prosocijalno ponašanje, međuljudsku privlačnost i teme iz primijenjene socijalne psihologije.				
Ishodi učenja	Studenti bi trebali steći opći uvid u socijalne uzroke, socijalnu determiniranost i socijalne posljedice čovjekovog funkcioniranja, te osnovne teorijske i metodološke pristupe njihovom znanstvenom proučavanju. Konkretno, studenti bi trebali razviti vještine prepoznavanja neželjenih oblika socijalnih utjecaja, te razviti strategije otpornosti prema njima. Pored toga, studenti bi trebali steći i osnovne spoznaje o primjeni socijalne psihologije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Orijentacijska sedmica: uvodne napomene
2.	Definicija socijalne psihologije. Predmet i zadaci socijalne psihologije.
3.	Istraživačke metode u socijalnoj psihologiji: teorijske spoznaje
4.	Istraživačke metode u socijalnoj psihologiji: primjena
5.	Socijalni utjecaj. Oblici socijalnog utjecaja. Konformizam. Aschov eksperiment o konformizmu.
6.	Socijalni utjecaj. Deindividuacija. Zimbardov eksperiment Stanford zatvora.
7.	Socijalni utjecaj. Pokoravanje autoritetu. Milgramov eksperiment pokoravanja autoritetu.
8.	Prva parcijalna provjera znanja studenata
9.	Agresivno ponašanje. Definicija. Uzroci i objašnjenje nastanka agresije.
10.	Agresivno ponašanje. Sprečavanje agresivnog ponašanja i programi prevencije agresije.
11.	Prosocijalno ponašanje. Definicija. Objašnjenje prosocijalnog ponašanja.
12.	Prosocijalno ponašanje. Podsticanje prosocijalnog ponašanja.
13.	Međuljudska privlačnost. Izvori privlačnosti. Intimne veze i prekid intimnih veza.
14.	Studentske prezentacije
15.	Druga parcijalna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	analitički i demonstracioni pristup video prezentacije sa diskusijom kritička refleksija diskusije
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Grupna prezentacija	15	15
2.	Prvi parcijalni ispit		40
3.	Drugi parcijalni ispit		40
4.	Istraživanje	5	5
Ukupno:		_____ bodova	100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- grupna prezentacija
- dva parcijalna ispita u pisanoj formi
- završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom
- učešće u istraživanju

*Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.

Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (prisustvo nastavi, esejski rad, kviz znanja, praktikum itd), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.

Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna:

1. Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. (2005). *Socijalna psihologija*. Zagreb: Mate.
- poglavlje 1: Uvod u socijalnu psihologiju, str. 2 – 25;
- poglavlje 2: Metodologija: Kako socijalni psiholozi provode istraživanja, str. 26 – 55;
- poglavlje 8: Konformizam: promjena ponašanja, str. 250 – 297;

	<ul style="list-style-type: none"> • poglavlje 10: Međusobna privlačnost: od prvih dojmova do bliskih veza, str. 336 – 379 • poglavlje 11: Prosocijalno ponašanje: Zašto ljudi pomažu?, str. 380 – 413 • poglavlje 12: Agresija: Zašto nanosimo bol drugima?, str. 414 - 453 <p>2. Pennington, D. C. (1997). <i>Osnove socijalne psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <ul style="list-style-type: none"> • poglavlje Društveni utjecaj, str. 244 – 271 <p>3. Materijali sa predavanja i vježbi</p> <p><i>Dodatna:</i> Socijalna psihologija na djelu 1: Socijalna psihologija i zdravlje, str. 504 – 535 Socijalna psihologija na djelu 2: Socijalna psihologija i okoliš, str. 536 – 557 Socijalna psihologija na djelu 3: Socijalna psihologija i pravo, str. 558 – 589</p>
Napomene	<p>Poglavljja Socijalna psihologija na djelu 1 – 3 nisu obavezna literatura za ispit. Navedena poglavljja konsultovati po potrebi u svrhu izrade grupnih prezentacija.</p> <p><u>Teme za grupne prezentacije:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jonestown: Ko je odgovoran? 2. 12 gnjevnih ljudi: od ideje do realizacije? 3. Živjeti zdravo: socijalni uticaj i zdravstveno ponašanje 4. Socijalna promjena: socijalni uticaj u dobrim djelima 5. Stop nasilju: socijalni uticaj i prevencija agresije 6. Još samo jedno piće: koliko do agresije? 7. Što nasilnije, to privlačnije: mediji i agresija 8. Vježbom do kontrole bijesa 9. Dobri Samarićanin: Postoji li altruistična ličnost? 10. Kako smanjiti efekat posmatrača? 11. Jedan za druge: volonterstvo kao prosocijalno ponašanje 12. Osoba iz susjedstva: blizina i privlačnost 13. Veze na daljinu: mit ili stvarnost? 14. Glumiti nedostupnog: privlačno ili ne? 15. Međuljudska privlačnost u aplikaciji: savremeni pristupi upoznavanju 16. Slučaj <i>Twin Flames Universe</i>: tragati za srodnom dušom – pronaći kult! <p>Svaka tema je predstavljena kao novinski naslov. Zadatak studenata je da istraže značaj teme u popularnoj kulturi, da objasne temu iz perspektive (teorija i istraživanja) socijalne psihologije, te da ponude smjernice za rješenje praktičnog problema kojim se tema bavi. Rad u grupi od 3 studenta. Oblik izlaganja: usmena prezentacija; Vrijeme izlaganja: 15 min. (10 min. prezentacija i 5 min. diskusija)</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Istraživanja u psihologiji ličnosti				
Šifra/kod	Fil PSI 370	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Akademski godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. sc. Nina Hadžiahmetović, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta obuhvata epistemski pristup konceptualizaciji i razvoju psihologije ličnosti kao nauke, pregled važnih istraživačkih pitanja u psihologiji ličnosti, pregled istraživanja u psihologiji ličnosti koja su promijenila psihologiju, pregled i praktičnu primjenu metoda i nacrt istraživanja i praktičan rad na studentskim zadacima				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa savremenim modelima ličnosti i obučiti studente za samostalno provođenje istraživanja iz oblasti psihologije ličnosti				
Ishodi učenja	<p>Znanje: analiza i poređenje osnovnih metoda istraživanja u psihologiji ličnosti; razlikovanje i tumačenje prednosti i nedostataka primijenjenih metoda; identifikovanje, tumačenje i vrednovanje ključnih istraživanja iz oblasti psihologije ličnosti; usvajanje osnovnih pojmova savremenih modela ličnosti; analiziranje, elaboriranje i izvođenje zaključaka iz pročitanih naučnih članaka; samostalno kreiranje istraživačkog nacrt orijentisanog na oblast psihologije ličnosti</p> <p>Vještine: planiranje i priprema istraživanja; upoznavanje sa relevantnim testovima ličnosti u istraživačke svrhe; pretraživanje i korištenje relevantne naučne periodike; obrada istraživačkih podataka</p> <p>Kompetencije: primjena i uvažavanje etičkih načela pri provođenju istraživanja u psihologiji ličnosti; samostalno osmišljavanje istraživanja; primjena instrumentarija u istraživanju; provođenje analize podataka; kritička evaluacija ishoda istraživanja</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica
2.	Pregled najvažnijih tema: velika pitanja psihologije ličnosti
3.	Konceptualizacija psihologije ličnosti kao nauke
4.	Istraživački status psihologije ličnosti
5.	Istraživanja u psihologiji ličnosti koja su promijenila psihologiju
6.	Istraživanja u psihologiji ličnosti koja su promijenila psihologiju
7.	Metode istraživanja u psihologiji ličnosti
8.	Praktična primjena metoda istraživanja u psihologiji ličnosti
9.	Kamo dalje: evaluacija teorija ličnosti
10.	Praktičan rad: analiza naučnog članka
11.	Praktičan rad: analiza naučnog članka
12.	Praktičan rad: analiza naučnog teksta
13.	Praktičan rad: analiza filma
14.	Grupne prezentacije istraživačkog nacrta
15.	Grupne prezentacije istraživačkog nacrta
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, prezentacije, demonstracije, praktičan rad</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="507 528 1469 936"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Grupna prezentacija istraživačkog nacrta</td> <td></td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktičan rad</td> <td></td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni integralni ispit</td> <td></td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kroz samostalno osmišljavanje i prezentovanje nacrta istraživanja • Praktičan rad u grupi kroz analizu naučnih članaka (4 x 5 bodova) • Završnu provjeru znanja 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Grupna prezentacija istraživačkog nacrta		30	2.	Praktičan rad		20	3.	Završni integralni ispit		50	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Grupna prezentacija istraživačkog nacrta		30																		
2.	Praktičan rad		20																		
3.	Završni integralni ispit		50																		
Ukupno: _____ bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Banyard, P., & Grayson, A. (2008). <i>Introducing Psychological Research</i>. Palgrave MacMillan. (poglavlje: Individual Differences (osim Mis-measuring intelligence), str. 219 - 230; 236 – 241) 2. Larsen, R., J., & Buss, D. M. (2008). <i>Psihologija ličnosti. Područja znanja o ljudskoj prirodi</i>. Jastrebarsko: Naklada "Slap". (poglavlje 20: Sažetak i smjernice za budućnost. str. 640 – 651) 3. Mayer, J. D. (2007). The big questions of personality psychology: Defining common pursuits of the discipline. <i>Imagination, Cognition and Personality</i>, 27(1), 3–26. https://doi.org/10.2190/IC.27.1.b 																				

	<p>4. Pervin, L. A., Cervone, D., & John, O. P. (2008). <i>Psihologija ličnosti: teorije i istraživanja</i>. Školska knjiga: Zagreb. (poglavlje 2: Znanstveno proučavanje ljudi, potpoglavlje: Tri opća istraživačka pristupa, str. 77 – 94.)</p> <p>5. Smederevac, S., & Mitrović, D. (2018): <i>Ličnosti: metodi i modeli</i>. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. (naslov Konceptualni i metodološki okviri psihologije ličnosti, str. 8 – 45; Psihologija ličnosti danas, str. 368 – 374)</p> <p>6. Swann, W. B., Jr., & Seyle, C. (2005). Personality Psychology's Comeback and Its Emerging Symbiosis With Social Psychology. <i>Personality and Social Psychology Bulletin</i>, 31(2), 155-165. https://doi.org/10.1177/0146167204271591</p>
	<p><i>Dodatna:</i></p> <p>Materijal sa predavanja Naučni članci i materijal za praktičan rad u grupi</p>
<p>Napomene</p>	<p>Studenti u statusu apsolvenata i apsolvenata-ponovaca obavezni su se informisati o izmjenama predmetnog silabusa za tekuću studijsku godinu</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija ličnosti				
Šifra/kod	Fil PSI 316	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Akademski godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Teorije ličnosti FIL PSI 311				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sc Nina Hadžiahmetović, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 18 (psihološki laboratorij) E-mail: n.hadziahmetovic@gmail.com Telefon: 253 110	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; Vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Dispozicijski pristup ličnosti. Metode za identifikovanje osobina ličnosti: Allport, Eysenck, Cattell. Faktorski modeli ličnosti. Upitnici za procjenjivanje osobina ličnosti. Kružni model ličnosti. Stabilnost i promjene osobina ličnosti. Evolucijski pristup u psihologiji ličnosti. Bihevioralna genetika i psihologija ličnosti. Fiziološke osnove temeljnih dimenzija ličnosti. Grayeva teorija osjetljivosti na potkrepljenje. Cloningerova psihobiološka teorija. Temperament i crte ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet Psihologija ličnosti bit će usmjeren na savremene modele i teme koje su trenutno dominantne u području. Studenti će biti upoznati s metodološkim pristupima u psihologiji ličnosti. Znanje stečeno kroz ovaj kolegij studentima će pomoći da integriraju različite aspekte znanja o psihološkom funkcioniranju ličnosti. Također, stečena znanja iz Psihologije ličnosti studentima će biti od koristi u različitim područjima aplikativne psihologije.				
Ishodi učenja	Znanje: usvajanje različitih savremenih teorijskih pristupa u području psihologije ličnosti Vještine: primjena testova za procjenu ličnosti Kompetencije: primjena spoznaja teorija ličnosti u praksi				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijska sedmica: uvodne napomene
2.	Dispozicioni pristup ličnosti: opšte napomene
3.	Uvod u dispozicije: teorija ličnosti Gordona Allporta
4.	Klasični pristup dispozicijama: teorija ličnosti Hansa Eysencka (EPQ, EPI)
5.	Klasični pristup dispozicijama: teorija ličnosti Raymonda B. Cattella (Upitnik 16 PF)
6.	Petofaktorski model ličnosti (Big Five, NEO-PI-R, NEO-FFI)
7.	Zuckermanov Alternativni petofaktorski model ličnosti
8.	Prva provjera znanja studenata
9.	Šestofaktorski model ličnosti (HEXACO-PI-R). Sedmofaktorski model ličnosti
10.	Genetika i ličnost: genotipski i fenotipski udio varijanse ličnosti
11.	Fiziološki pristup ličnosti: Grayeva teorija osjetljivosti na potkrepljenje. Cloningerov psihobiološki model
12.	Evolucijski pristup ličnosti: evolucijski relevantne individualne razlike u ličnosti I
13.	Evolucijski pristup ličnosti: evolucijski relevantne individualne razlike u ličnosti II
14.	Studentske prezentacije
15.	Druga provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod (predavanja) interaktivna nastava analitički i demonstracioni pristup
---	--

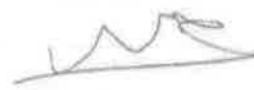
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="472 344 1433 714"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Grupne prezentacije</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva semestralna provjera znanja</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Druga semestralna provjera znanja</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Bodovi za učešće u istraživanju</td> <td></td> <td>5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupna prezentacija • Prva semestralna provjera znanja • Druga semestralna provjera znanja • Student može ostvariti i bodove za učešća u istraživanju i istaknutu aktivnost u nastavi 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Grupne prezentacije	15	15	2.	Prva semestralna provjera znanja		40	3.	Druga semestralna provjera znanja		40	4.	Bodovi za učešće u istraživanju		5													Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Grupne prezentacije	15	15																																		
2.	Prva semestralna provjera znanja		40																																		
3.	Druga semestralna provjera znanja		40																																		
4.	Bodovi za učešće u istraživanju		5																																		
Ukupno: _____ bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fulgosi, A. (1997). <i>Psihologija ličnosti. Teorije i istraživanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. (poglavlja: G. W. Allport: Personološka teorija ličnosti; cijelo poglavlje R. B. Cattell: Faktorsko-analitička teorija ličnosti; str. 419-440) 2. Smederevac, S., & Mitrović, D. (2018). <i>Ličnost. Metodi i modeli</i>. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. (poglavlja: Hans Ajzenk – PEN model, str. 224-242 Katelova istraživanja, str. 155-171 Model Velikih pet ("Big Five"), str. 171-181 Petofaktorski model ličnosti, str. 190-208 Sedmfaktorski model Telegena i Volera, str. 181-184 Šestofaktorski modeli: HEXACO, str. 184 -186; Teorija osjetljivosti na potkrepljenje, str. 242-256; Alternativni petofaktorski model Marvina Zakermana, str. 256-268 Model biosocijalnog učenja, str. 268-272) 																																				

	<p>3. Larsen, R. J., & Buss, D. M. (2008). <i>Psihologija ličnosti</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>(poglavlja:
3. poglavlje: Dispozicijska domena: Crte ličnosti i taksonomije crta (str. 62 – 93)
5. poglavlje: Dispozicijska domena: Dispozicije ličnosti tijekom vremena: stabilnost, promjena i koherentnost (str. 126 – 132);
6. poglavlje: Biološka domena: Genetika i ličnost;
7. poglavlje: Biološka domena: Fiziološki pristupi ličnosti;
8. poglavlje: Biološka domena: Ličnost iz evolucijske perspektive)</p> |
|--|---|

Dodatna
Materijal sa predavanja i vježbi

Napomene

Studenti u statusu apsolvenata i apsolvenata-ponovaca-obavezni su upoznati se sa izmjenama silabusa u tekućoj studijskoj godini.

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOMETRIJA 1				
Šifra/kod	FIL-PSI- 215	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Statistika u psihologiji 1 i Statistika u psihologiji 2				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail: dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Emina Sinanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: Mail: emina.sinanovic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 0; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kvalitet mjerenja u psihologiji jedan je od osnovnih preduvjeta za kvalitetu rada psihologa. Psihometrija kao matematički orijentirana disciplina bavi se stvaranjem metodologije za sprovođenje psihološkog mjerenja poštujući sve njegove specifičnosti. U okviru Psihometrije 1 studenti se upoznaju sa razvojem mjerenja, općim teorijama mjerenja, mjernim skalama, formiranjem uratka na testu i transformacijama rezultata, te normiranjem i evaluacijom individualnih rezultata. Osim toga, studenti se upoznaju i uče o pouzdanosti mjerenja, savladavaju vještinu određivanja i interpretacije pouzdanosti. Tokom izučavanja Psihometrije studenti grade znanstveni stav o mjerenjima i zaključivanju u psihologiji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Podučiti studente: <ol style="list-style-type: none"> Osnovnim postulatima mjerenja u psihologiji Formiranju ukupnog uratka na psihološkim mjernim instrumentima i transformaciji rezultata na standardizirane skale Pouzdanosti kao mjernoj karakteristici, određivanju i interpretaciji koeficijenata pouzdanosti u duhu Klasične testne teorije i Teorije generalizabilnosti 				

Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razlikovati direktna od indirektnih mjerenja, te objasniti osnovne postulate i probleme vezane za indirektna mjerenja 2. Određivati ukupne uratke na psihološkim mjernim i instrumentima i razlikovati parametre distribucije koji zavise od vrste transformacije 3. Objasniti pouzdanost kao mjernu karakteristiku i analizirati razlike između objašnjenja pouzdanosti u Klasičnoj testnoj teoriji i Teoriji generalizabilnosti 4. Znati odrediti i interpretirati koeficijente pouzdanosti, te predviđati intervale pouzdanosti u kojima se nalazi pravi rezultat ispitanika 5. Razviti vještinu kritičkog čitanja i prezentiranja naučnih članaka 6. Razviti znanstveni stav o primjeni i interpretaciji psiholoških testiranja
SDG (Ciljevi održivog razvoja)	<p>SDG 3: Zdravlje i blagostanje – Psihometrija doprinosi kvaliteti mjerenja u svim oblastima psihologije te se time poboljšava i kvaliteta dijagnostike i intervencija</p> <p>SDG 4: Kvalitetno obrazovanje – Mjerenja u psihologiji, odnosno poznavanje metoda provjere kvalitete mjernih instrumenata je fundamentalna kompetencija psihologa, te Psihometrija doprinosi razumijevanju i provođenju mjerenja, te zapošljivosti studenata u različitim oblastima psihologije, uključujući i poduzetništvo, odnosno samozapošljavanje</p> <p>SDG 5: Rodna ravnopravnost i SDG 10: Smanjenje nejednakosti – kvalitetno mjerenje, odnosno ispravno korištenje mjernih instrumenata u psihologiji doprinosi smanjenju pristranosti u interpretacijama i tretmanu rodni, rasni, klasni, ekonomskih i drugih razlika, te omogućava pravičan i inkluzivan pristup u donošenju javnih politika.</p> <p>SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije – psiholozi rade u institucijama koje potiču mir, pravdu, pomirenje, kao i u institucijama pravnog sistema, gdje se koriste mjerni instrumenti u procesima vještačenja, svjedočenja i slično. Stoga je jako važno poznavati metrijske karakteristike instrumenata kako bi se nalazi i mišljenja psihologa mogli tretirati kao kredibilni izvori informacija.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1. 02.10	PREDAVANJA: Uvod u teoriju mjerenja u psihologiji i historijski pregled razvoja testiranja VJEŽBE: Mali kviz iz Statistike, Osnovni statistički pojmovi; Regresijska analiza
2. 09.10	PREDAVANJA: Određenje i upotreba testa kao psihološkog mjernog instrumenta VJEŽBE: Vektori, matrice i matrični račun
3.	PREDAVANJA: Vrste testova i vrste pitanja VJEŽBE: Analiza instrumenta
4.	PREDAVANJA: Transformacije i norme VJEŽBE 1: Transformacija testnih rezultata VJEŽBE 2: Aplikacija testa, određivanje bruto i transformiranog rezultata
5.	PREDAVANJA: Testni rezultati i njihovo izračunavanje – osnovni statistički

	koncepti VJEŽBE: Linearne kombinacije I; VJEŽBE 2: Kritičko čitanje članaka – Postavljanje osjetljivih pitanja i posljedice
6.	PREDAVANJA:Formiranje ukupnog uratka na testu VJEŽBE: Linearne kombinacije II VJEŽBE 2: Kritičko čitanje članaka – Postavljanje osjetljivih pitanja i posljedice
7.	PREDAVANJA:Norme – definicija, vrste i koraci u izradi normi VJEŽBE: Priprema za polusemestralnu provjeru znanja
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA:Pouzdanost kao metrijska karakteristika – klasična testna teorija VJEŽBE: Pouzdanost – klasična testna teorija; Presentacije članka
10.	PREDAVANJA:Pogreške mjerenja VJEŽBE: Koeficijenti pouzdanosti I; Presentacije članka
11.	PREDAVANJA:Načini ocjenjivanja pouzdanosti mjerenja VJEŽBE: Koeficijenti pouzdanosti II, Presentacije članka
12.	PREDAVANJA:Interpretacije koeficijenata pouzdanosti i korekcije zbog pogreške VJEŽBE: Regresijski model pouzdanosti I
13.	PREDAVANJA:Kritika klasične testne teorije i Teorija generalizabilnosti VJEŽBE: Regresijski model pouzdanosti II; Presentacije članka
14.	PREDAVANJA:Teorija generalizabilnosti VJEŽBE: Teorija generalizabilnosti
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Studentske prezentacije Individualni rad Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na vježbama	10	10
2.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20
3.	Druga polusemestralna provjera znanja	20	20
4.	Završni ispit	50	50
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Aktivnosti na vježbama

Studenti će na vježbama, na kojima se koriste različite didaktičke metode grupnog rada, raditi obrade tekstova iz područja Mjerenja, te analizirati vrste pitanja u psihološkim mjernim instrumentima. Aktivnost i prezentacije biće ocjenjivane od strane predavača. Za aktivnosti na vježbama studenti mogu ostvariti maksimalno 10 bodova.

2. Polusemestralne provjere znanja

Na dvije polusemestralne provjere znanja studenti demonstriraju vještine rješavanja praktičnih zadataka iz područja matričnog računa, formiranja uratka, transformacije rezultata i određivanja i interpretacije pouzdanosti. Na svakom polusemestralnom ispitu studenti mogu osvojiti maksimalno 20 bodova.

Ukupan broj bodova koje student može da stekne kroz polusemestralne provjere znanje iznosi 40. Smatra se da je student stekao potrebne kompetencije razumijevanja i rješavanja praktičnih zadataka ukoliko je iz ova dva segmenta ostvario najmanje 22 boda. Ukoliko student ostvari manje od 22 boda ima priliku da to nadoknadi kroz kompenzacijske zadatke na kojima može ostvariti dodatnih 10%. Ukoliko student ne uspije da ostvari 22 bodova sa kompenzacijskim zadacima smatra se da nije zadovoljio kriterije minimalne prolazne razine iz kontinuirane provjere znanja tokom semestra.

3. Završni ispit

Završnim ispitom se ocjenjuje konceptualno razumijevanje i primjena (interpretacije i evaluacija). Smatra se da je student položio završni ispit ukoliko ostvari 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne ostvari minimalnu prolaznu razinu od 55% smatra se da nije zadovoljio kriterije za polaganje ispita.

4. Nagradni bodovi

Nastavnik zadržava pravo nagrađivanja studenata koji su se posebno isticali na nastavi, svoje obaveze završavali na vrijeme i položili ispit u toku akademske godine. Maksimalan broj nagradnih procenata iznosi 5%.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bukvić, A. (1988). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd 2. Fajgelj, S. (2003) <i>Psihometrija. Metod i teorija psihološkog mjerenja</i>. Centar za primijenjenu psihologiju Beograd 3. Husremović, Dž. (2016) <i>Osnove psihometrije za studente psihologije</i>. Filozofski fakultet u Sarajevu 4. Krković, A. (1978). <i>Elementi psihometrije</i>. Zagreb: SN Liber. 5. Krković, A., Momirović, K., Petz, B. (1966). <i>Odabrana poglavlja iz psihometrije i neparametrijske statistike</i>. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske i Republički zavod za zapošljavanje. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike 2. Urbina, S. (2004) <i>Essentials of Psychological Testing</i>. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey 3. Furr, M i Bacharach ,V.R. (2013) <i>Psychometrics</i>. Sage Publications
Napomene	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na

okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Za nastavu je potrebno obezbijediti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PSIHOMETRIJA 2				
Šifra/kod	FIL-PSI-216	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Psihometrija I (FIL-PSI-215)				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail: dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-11	
Saradnik	Ime i prezime	Emina Sinanović			
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 0;		vježbe 3		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kvalitet mjerenja u psihologiji jedan je od osnovnih preduvjeta za kvalitetu rada psihologa. Psihometrija kao matematički orijentirana disciplina bavi se stvaranjem metodologije za sprovođenje psihološkog mjerenja poštujući sve njegove specifičnosti. U okviru kolegija Psihometrija 2 koji je nastavak učenja i podučavanja o mjerenju, studenti savladavaju koncepte iz tri mjerne karakteristike: osjetljivost, valjanost, i pristranost u testiranju. U prvom dijelu kolegija studenti uče kako pristupiti analizi čestica (item analizi) i na koji način koristiti podatke analize čestica u pripremi testova. U drugom dijelu studenti se upoznaju sa valjanošću kao konceptom, dokazima o valjanosti i provjeravanju valjanosti instrumenata. U zadnjem dijelu kolegija studenti uče o pristranosti, oblicima pristranosti, te razlici između pristranosti i pravednosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Podučiti studente: 1. Analizi čestica i povezanosti osjetljivosti čestica i osjetljivosti testa 2. Valjanosti i načinima određivanja valjanosti u psihometriji 3. Što je pristranost i kako je prevenirati kako bi interpretacije testiranja bile ispravne				
Ishodi učenja	Na kraju ovog kolegija studenti će: 1. Znati da odrede sve parametre osjetljivosti čestica i testa				

	<p>2. Objasniti valjanost prema definicijama APA i novim Standardima za pedagoško i psihološko testiranje</p> <p>3. Znati koristiti matematičke postupke kojima se dokazuje valjanost instrumenta</p> <p>4. Objasniti pristranost i kritički analizirati razliku između pristranosti i pravednosti</p> <p>5. Razviti vještine rada u timu i prezentacijske vještine</p> <p>6. Razviti znanstveni stav o primjeni i interpretaciji psiholoških testiranja</p>
SDG (Ciljevi održivog razvoja)	<p>SDG 3: Zdravlje i blagostanje – Psihometrija doprinosi kvaliteti mjerenja u svim oblastima psihologije te se time poboljšava i kvaliteta dijagnostike i intervencija</p> <p>SDG 4: Kvalitetno obrazovanje – Mjerenja u psihologiji, odnosno poznavanje metoda provjere kvalitete mjernih instrumenata je fundamentalna kompetencija psihologa, te Psihometrija doprinosi razumijevanju i provođenju mjerenja, te zapošljivosti studenata u različitim oblastima psihologije, uključujući i poduzetništvo, odnosno samozapošljavanje</p> <p>SDG 5: Rodna ravnopravnost i SDG 10: Smanjenje nejednakosti – kvalitetno mjerenje, odnosno ispravno korištenje mjernih instrumenata u psihologiji doprinosi smanjenju pristranosti u interpretacijama i tretmanu rodni, rasni, klasni, ekonomskih i drugih razlika, te omogućava pravičan i inkluzivan pristup u donošenju javnih politika.</p> <p>SDG 16: Mir, pravda i snažne institucije – psiholozi rade u institucijama koje potiču mir, pravdu, pomirenje, kao i u institucijama pravnog sistema, gdje se koriste mjerni instrumenti u procesima vještačenja, svjedočenja i slično. Stoga je jako važno poznavati metrijske karakteristike instrumenata kako bi se nalazi i mišljenja psihologa mogli tretirati kao kredibilni izvori informacija.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	<p>PREDAVANJA: Koraci u izradi testa</p> <p>VJEŽBE: Priprema; podjela u grupe za vježbe, dogovor oko projektnog zadatka „Analiza metrijskih karakteristika testa“</p>
2.	<p>PREDAVANJA: Diskriminativnost zadataka 1</p> <p>VJEŽBE: Diskriminativnost zadatka 1</p> <p>Grupna aktivnost: pregled testova za terensko prikupljanje podataka</p>
3.	<p>PREDAVANJA: Diskriminativnost zadataka 2</p> <p>VJEŽBE: Diskriminativnost zadataka 2 (Numerički test iz DAT serije, prikaz rezultata)</p> <p>Prikupljanje podataka na terenu</p>
4.	<p>PREDAVANJA: Diskriminativnost testa</p> <p>VJEŽBE: Diskriminativnost testa</p> <p>Prikupljanje podataka na terenu</p>
5.	<p>PREDAVANJA: Valjanost testova 1 - koncept koeficijenta valjanosti</p> <p>VJEŽBE: Valjanost testova 1 - koncept koeficijenta valjanosti</p>

6.	PREDAVANJA: Valjanost testova 2 - parcijalna i semiparcijalna korelacija VJEŽBE: Valjanost testova 2 - parcijalna i semiparcijalna korelacija
7.	PREDAVANJA: Valjanost testova 3 - multipla korelacija, regresijska analiza VJEŽBE: Valjanost testova 3 - multipla korelacija, regresijska analiza
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Faktori koji utiču na valjanost VJEŽBE: Faktori koji utiču na valjanost
10.	PREDAVANJA: Konstruktna valjanost i MTMM matrica VJEŽBE: Konstruktna valjanost i MTMM matrica
11.	PREDAVANJA: Eksploratorna faktorska analiza VJEŽBE: Metode određivanja faktora
12.	PREDAVANJA: Konfirmatorna faktorska analiza VJEŽBE: Zadaci iz faktorske analize, multigrupna faktorska analiza
13.	PREDAVANJA: Odgovorno korištenje testova – pristranost VJEŽBE: Karakteristična krivulja zadatka Prezentacije obrade podataka
14.	PREDAVANJA: Odgovorno korištenje testova VJEŽBE: Prikaz nekih najvažnijih testova u psihologiji Prezentacije obrade podataka
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja Studentske prezentacije Individualni rad Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1	Projektna nastava	20	20
2	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20
3	Druga polusemestralna provjera znanja	20	20
4	Završni ispit	40	40
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Projektna nastava

Studenti će biti podijeljeni u grupe i dobiće zadatak da pripreme mjerni instrument, prikupe podatke i obrade ih tako da u izvještaju prijave njegove metrijske karakteristike. U okviru vježbi prezentiraće svoj rad. Za kvalitet projektnog zadatka mogu dobiti maksimalno 20 bodova i to: 10 bodova na izvještaj, 5 bodova na kvalitet prezentacije i 5 bodova za evaluaciju rada u timu.

2. Polusemestralne provjere znanja

Na dvije polusemestralne provjere znanja studenti demonstriraju vještine rješavanja praktičnih zadataka iz područja matričnog računa, formiranja uratka, transformacije rezultata i određivanja i interpretacije pouzdanosti. Na svakom polusemestralnom ispitu studenti mogu osvojiti maksimalno 20 bodova.

Ukupan broj bodova koje student može da stekne kroz polusemestralne provjere znanje iznosi 40. Smatra se da je student stekao potrebne kompetencije razumijevanja i rješavanja praktičnih zadataka ukoliko je iz ova četiri segmenta ostavrio najmanje 22 boda. Ukoliko student ostvari manje od 22 boda ima priliku da to nadoknadi kroz kompenzacijske zadatke na kojima može ostvariti dodatnih 10 bodova. Ukoliko student ne uspije da ostvari 22 boda ni sa kompenzacijskim zadacima smatra se da nije zadovoljio kriterije minimalne prolazne razine.

3. Završni ispit

Završnim ispitom se ocjenjuje konceptualno razumijevanje i primjena (interpretacije i evaluacija). Smatra se da je student položio završni ispit ukoliko ostvari 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne ostvari minimalnu prolaznu razinu od 55% smatra se da nije zadovoljio kriterije za polaganje ispita.

4. Nagradni bodovi

Nastavnik zadržava pravo nagrađivanja studenata koji su se posebno isticali na nastavi, svoje obaveze završavali na vrijeme i položili ispit u toku akademske godine. Maksimalan broj nagradnih procenata iznosi 5%.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bukvić, A. (1988). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd 2. Fajgelj, S. (2003) <i>Psihometrija. Metod i teorija psihološkog mjerenja</i>. Centar za primijenjenu psihologiju Beograd 3. Husremović, Dž. (2016) <i>Osnove psihometrije za studente psihologije</i>. Filozofski fakultet u Sarajevu 4. Krković, A. (1978). <i>Elementi psihometrije</i>. Zagreb: SN Liber. 5. Krković, A., Momirović, K., Petz, B. (1966). <i>Odabrana poglavlja iz psihometrije i neparametrijske statistike</i>. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske i Republički zavod za zapošljavanje. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike 2. Urbina, S. (2004) <i>Essentials of Psychological Testing</i>. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey 3. Furr, M i Bacharach, V.R. (2013) <i>Psychometrics</i>. Sage Publications
Napomene	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Pravila ponašanja u učionici postavljena su kako bi svi studenti i nastavnik imali priliku za učenje i rad.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Student treba da ima potrebne materijale i pribor koji će se koristiti na nastavi. Pisanje zabilješki je visoko preporučeno jer na taj način student već na nastavi interpretira i konstruira svoje znanje. Na nastavu je potrebno ponijeti i materijale koji su korišteni za pripremu za nastavu. 2. Hrana i piće - za vrijeme nastave dozvoljeno je konzumirati samo onu hranu i piće koja ni na koji način nije ometajuća za druge. Student je dužan nakon završetka časa očistiti svoje mjesto od ostataka hrane i pića. 3. Računari i tableti - računari i tableti su poželjni. Studenti mogu donijeti svoje računare ili tablete i koristiti ih na času isključivo u edukativne svrhe. Pregledanje pošte, socijalnih mreža i stranica nevezanih za nastavu nije dozvoljeno jer ometa studente od učenja. 4. Čitanje drugih materijala nevezanih za nastavu nije dozvoljeno. <p><i>Akademski integritet i iskrenost</i></p>

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	TEORIJA I PRAKSA UPRAVLJANJA KARIJEROM				
Šifra/kod	FIL-PSI- 568	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail: dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja:1 seminar 1; vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upravljanje karijerom jedan je od najvažnijih zadataka svakog pojedinca. U današnjem svijetu karijera predstavlja skup različitih iskustava, a zadatak ovog kolegija je da upozna studente sa glavnim teorijama razvoja karijera, te ih osposobi za početni rad u psihologiji odabira zanimanja i razvoja karijera				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi ovog kolegija su omogućiti studentima da: <ol style="list-style-type: none"> 1. Razumiju važnost karijernog razvoja u životima pojedinaca i zajednice 2. Razviju sistematsko znanje i razumijevanje klasičnih i modernih teorija razvoja karijera 3. Razvijaju kreativnu praksu temeljenu na teoretskim konceptima 				
Ishodi učenja	Na kraju ovog kolegija studenti će moći: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematično poznavati teorije razvoja karijera iz različitih perspektiva 2. Objasniti glavne koncepte unutar teorija razvoja karijera 3. Koristiti teorije razvoja karijera da interpretiraju i analiziraju studije slučaja 4. Koristiti stečeno znanje za unapređenje buduće prakse 				

SDG (Ciljevi održivog razvoja)	<p>SDG 4: Kvalitetno obrazovanje – ovaj predmet treba da omogući školovanje stručnjaka u području Psihologije odabira zanimanja i razvoja karijera koji će u svom radu donositi odluke bazirane na kvalitetnim istraživanjima i činjenicama, dizajnirati prakse koje će pomoći pojedincima i grupama da uspješnije i zadovoljnije razvijaju svoje karijere, te promovirati odgovorna ponašanja. Osim toga, ovaj kolegij doprinosi cjeloživotnom učenju, razvoju vještina i zapošljivosti, te inkluzivnom i pravednom pristupu obrazovanju.</p> <p>SDG 8: Dostojanstven rad i ekonomski razvoj – ovaj kolegij promovira produktivno zapošljavanje i time potiče održivi ekonomski rast.</p>
--------------------------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Što je karijera? Suvremeni kontekst razvoja karijera Vještine upravljanja karijerom
2.	Historijski razvoj Psihologije razvoja karijera
3.	Razvojne teorije – Super
4.	Hollandova teorija karijera
5.	Teorija ograničenja i kompromisa – Linda Gottfredsson
6.	Teorija učenja u karijernom savjetovanju I
7.	Teorija učenja u karijernom savjetovanju II
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	Socijalno – kognitivna teorija razvoja karijere I
10.	Socijalno – kognitivna teorija razvoja karijere II
11.	Konstruktivistička teorija razvoja karijere
12.	Nove teorije razvoja karijera – Proteanske karijere i karijere bez granica
13.	Etička pitanja u savjetovanju za razvoj karijera
14.	Karijere i održivi razvoj

15.	Drugi parcijalni ispit
16.	
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Interaktivna predavanja Studentske prezentacije Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="478 1019 1444 1355"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Intervju sa adolescentom</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Intervju sa odraslom osobom</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Izrada plana radionice za karijerno savjetovanje</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Seminarski rad</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Intervju sa adolescentom Studenti i studentice će prema zadanim pitanjima uraditi intervju sa jednim adolescentom, te mu zadati upitnike za određivanje interesa i vrijednosti, te interpretirati rezultate. Ovaj intervju će biti povezan sa razvojnim teorijama i teorijama baziranim na osobinama ličnosti Intervju sa odraslom osobom Studenti i studentice će prema zadanim pitanjima uraditi intervju sa jednom odraslom osobom baziran na teorijama učenja i konstruktivističkoj teoriji. Izrada plana radionice za karijerno savjetovanje Studenti i studentice će izabrati jednu populacijsku grupu (npr. osnovna, srednja škola, fakultet, nezaposlene osobe) i kreirati plan za jednu radionicu sa fokusom na vještine upravljanja karijerom Seminarski rad – studenti će na početku nastave dobiti teme za koje treba da urade pregledni ili istraživački rad. Za ocjenu radova biće korištene Rubrike koje će kreirati zajedno sa nastavnikom. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1	Intervju sa adolescentom	20	20	2	Intervju sa odraslom osobom	20	20	3	Izrada plana radionice za karijerno savjetovanje	20	20	4	Seminarski rad	40	40	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1	Intervju sa adolescentom	20	20																						
2	Intervju sa odraslom osobom	20	20																						
3	Izrada plana radionice za karijerno savjetovanje	20	20																						
4	Seminarski rad	40	40																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> Husremović, Dž., Čarapina-Zovko, I., Vardo, E. (2024) <i>Razvoj karijere: teorijske perspektive</i>. COI Step by Step, Sarajevo Niles, C.G., Harris-Bowlsbey, J.E. (2021) <i>Career Development Interventions</i>. Pearson Sharf, R.S. (2014) <i>Applying Career Development Theory to Counseling</i>. Brooks/Cole Cengage Learning <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p>Ponašanje na nastavi</p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p>Akademski integritet i iskrenost</p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata

	9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja
--	---

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PONAŠANJE POTROŠAČA				
Šifra/kod	FIL-PSI- 469	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail: dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Ponedjeljak od 10- 11	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja:1 seminar 1; vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Suvremeni pristupi poslovanju stavljaju veliku važnost na razumijevanje perspektive potrošača, odnosno korisnika. Od posebne važnosti za današnji svijet je potrošačka ponašanja koja promoviraju održivost i racionalnu potrošnju.</p> <p>Iako smo svi potrošači i imamo implicitne ideje o potrošačkim ponašanjima, one nisu dovoljne za naučno, sistematsko razumijevanje potrošača niti za dizajniranje intervencija kojima se potrošači privlače ka određenoj robi, usluzi ili ideji. U okviru predmeta „Ponašanje potrošača“ u fokusu će biti primjena ranije stečenih znanja psihologije na razumijevanje kako i zašto ljudi biraju, koriste i procjenjuju robe, usluge i ideje. Tokom kolegija kroz iskustveno učenje studenti često zauzimaju dvije perspektive: stručnjaka psihologa i perspektivu potrošača kako bi bolje razumjeli ponašanja i kako bi mogli dizajnirati intervencije kojima se povećava privlačenje potrošača / klijenata / korisnika.</p> <p>U okviru kursa poseban naglasak se stavlja na promocije važnih socijalnih ideja kojima se doprinosi podizanju kvaliteta života ljudi u lokalnim</p>				

	zajednicama.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Podučiti studente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ključnim teorijama i važnim istraživanjima povezanim sa ponašanjima potrošača 2. Primjeni koncepata i teorija u razvijanju i evaluaciji promotivnih strategija 3. Vještinama dizajniranja i provođenja projekata iskustvenog učenja, te komunikacijskim i prezentacijskim vještinama
Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati individualne, grupne i kulturalne faktore koji utiču na ponašanja potrošača 2. Primjeniti stečena znanja na terenu tokom provođenja projekta iskustvenog učenja i pisanja izvještaja 3. Analizirati reklamne kampanje (reklame) prema individualnim, grupnim i kulturalnim faktorima na koje one apeliraju 4. Vješto prezentirati svoje radove pred kolegama 5. Kompetentno promovirati i zagovarati važnost učešća psihologa u dizajniranju, provođenju i evaluacijama proizvoda, usluga i promotivnih kampanja
SDG (Ciljevi održivog razvoja)	<p>SDG 4: Kvalitetno obrazovanje – ovaj predmet treba da omogući školovanje stručnjaka u području Ponašanja potrošača koji će u svom radu donositi odluke bazirane na kvalitetnim istraživanjima i činjenicama i promovirati odgovorna ponašanja.</p> <p>SDG 12: Odgovorno konzumiranje i proizvodnja – ovaj kolegij treba da doprinese promociji odgovornog i održivog pristupa konzumaciji i potrošnji.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>PREDAVANJA: Uvod – ponašanje potrošača kao akademska disciplina i primijenjena znanost, što obilježava potrošnju</p> <p>SEMINAR: Zadatak 1: Pripreme za analizu reklamnih kampanja</p>
2.	<p>PREDAVANJA: Istraživačke metode</p> <p>SEMINAR: Istraživačke metode</p>
3.	<p>PREDAVANJA: Segmentacija potrošača</p> <p>SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja</p>
4.	<p>PREDAVANJA: Motivacija potrošača</p> <p>SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja</p>
5.	<p>PREDAVANJA: Koje osobine ličnosti treba uzeti u obzir prilikom definiranja ponašanja potrošača?</p> <p>SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja</p>
6.	<p>PREDAVANJA: Kako prodavači koriste znanje o percepciji u modeliranju ponašanja kupaca?</p> <p>SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja</p>

7.	PREDAVANJA: Učenje SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	PREDAVANJA: Formiranje i mijenjanje stavova kod potrošača SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja
10.	PREDAVANJA: Komunikacija sa potrošačima SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja
11.	PREDAVANJA: Referentne grupe i uticaj porodice na potrošačka ponašanja SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja
12.	PREDAVANJA: Društvena klasa SEMINAR: Analiza reklamnih kampanja
13.	PREDAVANJA: Kultura i subkultura SEMINAR:Prezentacije grupnog projekta
14.	PREDAVANJA: Donošenje odluka o kupovini SEMINAR:Prezentacije grupnog projekta
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Studentske prezentacije Rad u parovima Diskusije u malim grupama Diskusije u velikim grupama Kooperativno učenje Terenski rad – projekti																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Zadatak „Analiza reklamnih kampanja“</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Grupni projekat</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1	Zadatak „Analiza reklamnih kampanja“	10	10	2	Grupni projekat	50	50	3	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1	Zadatak „Analiza reklamnih kampanja“	10	10														
2	Grupni projekat	50	50														
3	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20														

4	Druga polusemestralna provjera znanja	20	20
		Ukupno: 100 bodova	
		100%	

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Analiza reklamnih kampanja

Zadatak studenata je da odaberu jednu reklamu za koju smatraju da je osvojila publiku, te da je analiziraju i napišu izvještaj na koji način je ta reklama iskoristila glavne principe oglašavanja. U izvještaju treba da navedu link na kojem se nalazi reklama. Na osnovu analize treba da pripreme petominutnu prezentaciju (koja uključuje i gledanje reklame) za čas vježbi.

Bodovi:

5 - svi principi objašnjeni i jasno diskutirani

4 - većina principa objašnjena i jasno diskutirana

3 - većinom jasno, ali ima grešaka (nejasne rečenice, neprecizne formulacije, pogreške u zaključivanju)

2 - minimalno jasno

1 - Nejasno napisano

0 - Nije predan rad

Prezentacijske vještine – maksimalno 5 bodova, kvalitetu prezentacije ocjenjuju studenti prema kriterijima određenim od strane nastavnika

2. Grupni projekat – iskustveno učenje ili istraživanje

U zavisnosti od situacije na terenu studenti će raditi ili zadatak iskustvenog učenja ili zajednički istraživanje na temu iz Ponašanja potrošača.

Iskustveno učenje - Ovaj zadatak treba da pomogne studentima u upoznavanju alata za iskustvena praćenja. Zadatak uključuje terenske posjete prodavnici ili organizaciji koja pruža usluge, praćenje i prezentaciju rezultata pred ostalim kolegama.

Studenti rade u grupama. Svaka grupa će izabrati neku vrstu prodaje ili usluga (npr. picerija, prodaja elektronike, zdravstvena ustanova,...). Zatim će odabrati dva mjesta – jedno sa dobrim i drugo sa lošim iskustvom klijenata. Grupa će zatim posjetiti obje lokacije i opažati prema zadanim parametrima. Svaka grupa se može organizirati kako želi, međutim moraju bilježiti vrijeme opažanja za svakog člana grupe i svaka grupa treba da ima minimum 10 sati opažanja. Grupa priprema zajednički izvještaj prema uputama nastavnika. Završen izvještaj se predaje u 11. sedmici nastave. Prezentacije će biti organizirane u zadnje dvije sedmice nastave. Maksimalan broj bodova koje studenti mogu da dobiju je 30 i to: 10 bodova na osnovu ocjene kolega o angažmanu i predanosti timskom radu svakog studenta; 10 bodova za kvalitet izvještaja prema kriterijima datim kroz rubrike koje je pripremio nastavnik i 10 bodova za kvalitet prezentacije projekta na nastavi od strane studenata.

Istraživanje – studenti će biti podijeljeni u grupe. Svaka grupa će odabrati jednu temu na koju će raditi istraživanje i na osnovu prikupljenih podataka pripremiti izvještaj ili dizajnirati oglašivačku kampanju. Grupa priprema zajednički izvještaj prema uputama nastavnika. Završen izvještaj se predaje u 11. sedmici nastave. Prezentacije će biti organizirane u zadnje dvije sedmice nastave. Maksimalan broj bodova koje studenti mogu da dobiju je 30

	<p>i to: 10 bodova na osnovu ocjene kolega o angažmanu i predanosti timskom radu svakog studenta; 10 bodova za kvalitet izvještaja prema kriterijima datim kroz rubrike koje je pripremio nastavnik i 10 bodova za kvalitet prezentacije projekta na nastavi od strane studenata.</p> <p>3. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)</p> <p>Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Schiffman, L.G. i Kanuk L.L. (2004). Ponašanje potrošača. Naklada Mate Robert Cialdini (2008), Influence: The Psychology of Persuasion. Harper-Collins e-book Dan Ariely (2010), Predictably Irrational, Harper-Collins Publishers e – book <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom, a koji je baziran na uzajamnom povjerenju i civiliziranom ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.</p> <p><i>Akademski integritet i iskrenost</i></p> <p>Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:</p> <ol style="list-style-type: none"> dostaviti ili poslati tuđi akademski rad (seminar, esej ili bilo koji pisani rad) kao svoj nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije

	3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate7. pomagati drugom studentu u varanju tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PSIHOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MOTIVACIJA I RADNO PONAŠANJE				
Šifra/kod	FIL-PSI-517	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dženana Husremović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E- mail: dzenana.husremovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 144	Termin konsultacija	Četvrtak od 11 – 12	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. sci. Mirna Marković, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 106 E-mail: mirna.markovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253144	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10.00 – 13.00	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Motivacija i radno ponašanje studenti se uvode u područje organizacijskih ponašanja, psihosocijalnih faktora na radnom mjestu i njihovom vezom sa kvalitetom rada i dobrobiti zaposlenika, te stiču vještine dijagnostike i predviđanja promjena u organizacijskom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi ovog kolegija su: <ol style="list-style-type: none">1. Podučiti studente osnovnim teorijama motivacije i motivacijskim strategijama koje doprinose većoj angažiranosti, vezanosti i efektivnosti rada2. Obučiti studente za korištenje dijagnostičkih metoda i tehnika u organizacijama3. Podučiti studente modelima odnosa faktora na poslu i varijabli ishoda kao što su radni učinak, stavovi prema radu i dobrobit radnika.				

Ishodi učenja	<p>Na kraju ovog kolegija studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati razlike i sličnosti između sadržajnih i procesnih teorija motivacije, te interpretirati konkretne organizacijske primjere iz perspektive teorija motivacije 2. Razumjeti povezanost faktora na poslu sa organizacijskim ponašanjima i stavovima prema radu, te dizajnirati osnovne intervencijske postupke kojima se doprinosi povećanju kvaliteta rada i dobrobiti radnika 3. Primjeniti vještine prikupljanja podataka i donositi zaključke o odnosima ispitivanih varijabli u svrhu organizacijske dijagnostike i prognostike
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	<p>PREDAVANJA: Motivacija za rad i radno ponašanje – određenje i definicije bitnih elemenata dobrobiti radnika i oblika radnih ponašanja SEMINAR: Ljudi čine organizaciju! VJEŽBE: Zašto je važan predmet Motivacija i radno ponašanje?</p>
2.	<p>PREDAVANJA: Sadržajne teorije motivacije za rad SEMINAR: Organizacija rada u okviru seminara – I dio (<i>formiranje timova, preciznije definiranje radnih uloga unutar tima, diskusija o uzajamnim očekivanjima</i>) VJEŽBE: Šta očekujem od prvog radnog mjesta: anticipatorni psihološki ugovor i „reality check“</p>
3.	<p>PREDAVANJA: Procesne teorije motivacije za rad SEMINAR: Organizacija rada u okviru seminara – II dio (<i>preciznije definiranje očekivanja uključujući vremenski okvir za realizaciju aktivnosti, dinamiku rada i sadržaj aktivnosti; odabir generalnih tema koje će biti obrađivanje u okviru seminara.</i>) VJEŽBE: Prepoznavanje generacijskih razlika na radnom mjestu - put ka harmonizaciji radnih odnosa ili generiranju konflikata u organizaciji?</p>
4.	<p>PREDAVANJA: Strategije motiviranja radnika – oblici materijalnih i nematerijalnih oblika nagrađivanja SEMINAR: Konsultativne aktivnosti – I dio VJEŽBE: Studija slučaja - upoznavanje sa samom metodom, ciljevima i očekivanim ishodima realizacije ovog studentskog zadatka – Primjer studije slučaja 1</p>
5.	<p>PREDAVANJA: Što čini osobu dobrim radnikom? Modeli odnosa faktora na radnom mjestu i varijabli kvaliteta rada i dobrobiti radnika SEMINAR: Konsultativne aktivnosti – II dio VJEŽBE: Studija slučaja – upute za planiranje i realizaciju studije slučaja – primjer studije slučaja 2</p>
6.	<p>PREDAVANJA: Rukovođenje – teorije rukovođenja i njihove praktične implikacije u organizacijama SEMINAR: Ranjivo liderstvo VJEŽBE: Transformacijsko i transakcijsko rukovođenje – što razlikuje transformacijske vođe od ostalih</p>

7.	<p>PREDAVANJA: Timski rad – izgradnja tima i rad u timu</p> <p>SEMINAR: Terenska nastava (terensko istraživanje za potrebe realizacije terenskog zadatka u okviru seminarske nastave)</p> <p>VJEŽBE: Terenske vježbe 1 (Pripremna aktivnost u okviru zadatka Studija slučaja)</p>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata – prvi parcijalni ispit
9.	<p>PREDAVANJA: Zlostavljanje na radnom mjestu – oblici i identifikacija</p> <p>SEMINAR: Prezentacija i diskusija – I dio</p> <p>VJEŽBE: Povjerenje i spremnost na prihvatanje promjena u radnoj organizaciji.</p>
10.	<p>PREDAVANJA: Stavovi prema radu kao varijable ishoda</p> <p>SEMINAR: Prezentacija i diskusija – II dio</p> <p>VJEŽBE: Odanost organizaciji i odanost brendu poslodavca ; Redefiniranje odanosti zaposlenih kao nusjeftak novih metafora karijernog razvoja.</p>
11.	<p>PREDAVANJA: Radne vrijednosti</p> <p>SEMINAR: Kada zaposlenik postaje članom radne organizacije? Inkompatibilnost na radnom mjestu – vrijednosti i cijevi</p> <p>VJEŽBE: Ponuda paketa vrijednosti za zaposlene (engl. Employer Value Proposition; EVP); Kreiranje pozitivnog iskustva zaposlenih (engl. <i>Employee experience</i>)</p>
12.	<p>PREDAVANJA: Stres na radnom mjestu</p> <p>SEMINAR: Prediktori stresa na radnom mjestu – samostalni rad na zadatku</p> <p>VJEŽBE: Dizajniranje organizacijskih intervencija za smanjenje stresa – istraživanje primjera dobrih praksi</p>
13.	<p>PREDAVANJA: Kontraproduktivna radna ponašanja – povlačenja, fluktuacija i apsentizam</p> <p>SEMINAR: Sadržajna i funkcionalna povezanost aktivnosti na seminaru i na vježbama - diskusija</p> <p>VJEŽBE: Prezentacije studije slučaja – I dio</p>
14.	<p>PREDAVANJA: Moć i politika - organizacijska politička ponašanja</p> <p>SEMINAR: Organizacijska politička ponašanja kao medijator u odnosu emocionalne inteligencije i zadovoljstva poslom</p> <p>VJEŽBE: Prezentacije studije slučaja – II dio</p>
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata - drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja</p> <p>Rad u parovima</p> <p>Diskusije u malim grupama</p> <p>Diskusije u velikim grupama</p> <p>Kooperativno učenje</p>
---	--

Terenski rad

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na seminarima	10	10
2.	Priprema, provođenje i prezentiranje Studije slučaja	30	30
3.	Prva polusestrialna provjera znanja	30	30
4.	Druga semestralna provjera znanja	30	30
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Aktivnosti na seminarima - 10%

Ciljevi seminara su sljedeći:

- omogućiti studentima da pročitaju relevantne tekstove i tako prošire svoje znanje o temama koje se obrađuju u predmetu
- Razvijati vještine kritičke analize pročitanih tekstova
- razvijanje vještina timskog rada
- razvijanje prezentacijskih vještina
- razvijanje vještine procjenjivanja kvaliteta rada

Na seminarima su studenti raspoređeni u timove. Zadaci tokom prve tri sedmice nastave su: (1) *formiranje timova*; (2) *preciznije definiranje radnih uloga unutar tima*, (3) *diskusija o uzajamnim očekivanjima (između timova, s jedne strane, i nastavnica, s druge strane) u kontekstu realizacije seminara* (4) *preciznije definiranje očekivanja* (uključujući vremenski okvir za realizaciju aktivnosti, dinamiku rada i sadržaj aktivnosti); (5) *odabir generalnih tema koje će biti obrađivanje u okviru seminara*.

Tokom narednih sedmica realiziraju se konsultativne aktivnosti (analiza referentnih članaka i druge dostupne literature, evaluacija prethodnog perioda rada i usklađivanje daljnih aktivnosti u skladu sa tim), istraživanje na terenu za potrebe pripreme prezentacija, te prezentacije timova u skladu sa unaprijed dogovorenim dinamikom.

Seminar je osmišljen tako da je sadržajno (funkcionalno) povezan i sa dijelom aktivnosti koje se realiziraju u okviru vježbi, specifično sa zadatkom *Studija slučaja*.

2. Priprema, provođenje i prezentacija studije slučaja

Studenti će zajedno sa nastavnikom i saradnikom dogovoriti temu i pripremiti kompetentno provođenje studije slučaja. Tokom semestra, studenti će prikupiti podatke, obraditi ih i napisati izvještaj za koji mogu dobiti maksimalno 30 bodova. Na kraju semestra studenti će prezentirati svoje istraživanje, a za samu

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

	<p>prezentaciju mogu dobiti maksimalno 10 bodova.</p> <p>3. Polusemestralne provjere znanja (8. i 15. sedmica)</p> <p>Studenti u toku semestra imaju dvije polusemestralne provjere znanja kojima su obavezni prisustvovati. Smatra se da je student savladao gradivo ispitivano parcijalnim ispitom ukoliko je ostvario 55% od ukupnog broja bodova. Ukoliko student ne zadovolji minimalnu prolaznu razinu na bilo kojem od dva parcijalna ispita, ponovo polaže taj dio gradiva u terminima završnih ispita.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Bahtijarević-Šiber, F. (1999). <i>Management ljudskih potencijala</i>. Zagreb: Golden marketing, (poglavlje IV/12,13, 14; VI/18,19). Robbins, S.P., Judge,T.A (2009). <i>Organizacijsko ponašanje</i>. Naklada Mate d.o.o.Zagreb (poglavlja 10,12, 13 i 14). <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Muchinsky, P.M. (2000). <i>Psychology applied to work</i> (6th ed). Belmont, CA: Wadsworth. (poglavlja 2, 3, 4, 5, 6 i 7). Dunnette, M.D. i Hough, L.M. (eds.) (1991). <i>Handbook of industrial and organizational psychology</i> (volume 2). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press. Stranks,J.(2005). <i>Stress at work.Management and Prevention</i>. Oxford:Elsevier Campbell,J.Q., Murphy, L.R., and Hurrell,J.J.(eds.) (1997) <i>Stress and well-being at work:assesment and interventions for occupational mental health</i>. Americal Psychological Association Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	<p><i>Ponašanje na nastavi</i></p> <p>Ponašanje studenta za vrijeme nastave treba da bude usmjereno na podučavanje i učenje u cilju dobrobiti svih prisutnih. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos sa nastavnikom koji je baziran na uzajamnom povjerenju i ljubaznom</p>

ponašanju. Studenti čije ponašanje bude negativno uticalo na okruženje za učenje biće tretirani prema Pravilniku o radu Filozofskog fakulteta i Zakonu o visokom obrazovanju.

Akademski integritet i iskrenost

Principi istine i iskrenosti su fundamentalni za obrazovni proces i akademski integritet, stoga studenti nemaju pravo:

1. dostaviti ili poslati tuđi rad kao svoj
2. nabaviti, kupovati ili prihvatiti bilo koji materijal koji sadrži pitanja ili odgovore na testovima ili provjerama znanja bez adekvatne autorizacije
3. ispunjavati, rješavati ili polagati bilo koji zadatak ili ispitni dio za drugog studenta bez adekvatne autorizacije
4. dopustiti da neko drugi za njega ispunjava, rješava ili polaže bilo koji ispitni dio bez adekvatne autorizacije
5. mijenjati, popravljati, brisati, uništavati ili na bilo koji drugi način uticati na istraživanja, radove i druge akademske produkte drugih osoba
6. fabricirati ili falsificirati podatke istraživanja i rezultate
7. pomagati drugom studentu tako što namjerno neće prijaviti situaciju akademske neiskrenosti
8. izbjegavati obaveze u timskim projektima ili prisvajate neprimjerene zasluge za naporan rad drugih studenata
9. plagirati radove tako što će 1) ispuštati da stavi direktne znake navoda i izvor ili 2) parafrazirati ideje ili riječi iz izvora bez adekvatnog referenciranja

Potpis nastavnika:

